

EURÓPSKA ÚNIA

EURÓPSKY PARLAMENT

RADA

V Bruseli 20. apríla 2023
(OR. en)

2021/0214 (COD)

PE-CONS 7/23

ENV 80
CLIMA 40
UD 18
FISC 15
ECOFIN 91
CODEC 100

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje
mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2023/...

Z ...,

ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

zo zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

¹ Ú. v. EÚ C 152, 6.4.2022, s. 181.

² Ú. v. EÚ C 301, 5.8.2022, s. 116.

³ Pozícia Európskeho parlamentu z 18. apríla 2023 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z

keďže:

- (1) Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019 s názvom Európska zelená dohoda (ďalej len „Európska zelená dohoda“) vytýčila novú stratégiu rastu. Cieľom tejto stratégie je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným, zdrojovo efektívnym a konkurencieschopným hospodárstvom, kde najneskôr do roku 2050 nebudú žiadne čisté emisie (emisie po odpočítaní odstránených emisií) skleníkových plynov (ďalej len „emisie skleníkových plynov“) a kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov. Cieľom Európskej zelenej dohody je chrániť, zachovávať a zveľaďovať prírodný kapitál Únie a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Táto transformácia musí byť zároveň spravodlivá a inkluzívna a nesmie sa pri nej na nikoho zabudnúť. Komisia vo svojom oznámení z 12. mája 2021 s názvom Cesta k zdravej planéte pre všetkých – Akčný plán EÚ: Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy takisto oznámila podporu pre príslušné nástroje a stimuly na lepšie uplatňovanie zásady „znečisťovateľ platí“, ako sa uvádza v článku 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a tým aj úplné ukončenie éry „bezplatného znečisťovania“ s cieľom maximalizovať synergie medzi dekarbonizáciou a cieľom nulového znečistenia.

- (2) Parížska dohoda¹ prijatá 12. decembra 2015 na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) (ďalej len „Parížska dohoda“), nadobudla platnosť 4. novembra 2016. Zmluvné strany Parížskej dohody sa dohodli, že udržia zvýšenie priemernej globálnej teploty výrazne pod hodnotou 2 °C v porovnaní s hodnotami predindustriálneho obdobia a vynaložia úsilie na obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C v porovnaní s hodnotami predindustriálneho obdobia. V rámci Glasgowského klimatického paktu prijatého 13. novembra 2021 konferencia zmluvných strán UNFCCC, na ktorej sa stretli strany Parížskej dohody, tiež uznala, že obmedzením zvýšenia globálnej priemernej teploty na 1,5 °C v porovnaní s hodnotami predindustriálneho obdobia by sa výrazne znížili riziká a vplyvy zmeny klímy, a prijala záväzok, že sa do konca roka 2022 posilnia ciele na rok 2030, aby sa odstránili rozdiely v ambíciách.
- (3) Boj s klimatickými a inými súvisiacimi environmentálnymi výzvami a dosiahnutie zámerov Parížskej dohody sú jadrom Európskej zelenej dohody. Hodnota Európskej zelenej dohody sa len zvýšila vzhľadom na veľmi závažné účinky pandémie ochorenia COVID-19 na zdravie a hospodársky blahobyt občanov Únie.
- (4) Únia sa zaviazala znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov v rámci celého hospodárstva minimálne o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990, ako sa uvádza v znení predloženom v mene Európskej únie a jej členských štátov k dohovoru UNFCCC o aktualizácii vnútroštátne stanoveného príspevku Európskej únie a jej členských štátov.

¹ Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (5) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119¹ sa v právnych predpisoch zakotvil cieľ dosiahnutia klimatickej neutrality v rámci celého hospodárstva najneskôr do roku 2050. V uvedenom nariadení sa takisto stanovuje záväzný cieľ Únie dosiahnuť do roku 2030 domáce zníženie čistých emisií skleníkových plynov (emisie po odpočítaní odstránených emisií) najmenej o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.
- (6) Osobitná správa Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) z roku 2018 o vplyvoch zvýšenia globálnej teploty o 1,5 °C nad úroveň predindustriálneho obdobia a súvisiacich modeloch vývoja globálnych emisií skleníkových plynov poskytuje pevný vedecký základ na boj proti zmene klímy a ilustruje potrebu zintenzívniť opatrenia v oblasti klímy. Uvedená správa potvrdzuje, že na zníženie pravdepodobnosti extrémnych poveternostných javov sa emisie skleníkových plynov musia naliehavo znížiť a že zmenu klímy je potrebné obmedziť na zvýšenie globálnej teploty o 1,5 °C. Okrem toho, ak sa rýchlo neaktivujú spôsoby zmierňovania otepľovania, ktoré sú v súlade s obmedzením globálneho otepľovania na 1,5 °C v porovnaní s hodnotami predindustriálneho obdobia, bude potrebné prijať oveľa nákladnejšie a zložitejšie adaptačné opatrenia, aby sa zabránilo vplyvom vyššej úrovne globálneho otepľovania. Príspevok pracovnej skupiny I k šiestej hodnotiacej správe IPCC s názvom Zmena klímy 2021: Prírodovedecký základ pripomína, že zmena klímy už ovplyvňuje každý región na Zemi, a predpokladá, že v nasledujúcich desaťročiach sa klimatické zmeny vo všetkých regiónoch zvýšia. V uvedenej správe sa zdôrazňuje, že pokiaľ nedôjde k okamžitému, rýchlemu a rozsiahlemu zníženiu emisií skleníkových plynov, nebude možné dosiahnuť obmedzenie otepľovania na takmer 1,5 °C alebo dokonca ani na 2 °C.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

- (7) Únia presadzuje ambicióznú politiku v oblasti klímy a zaviedla regulačný rámec na dosiahnutie svojho cieľa znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030. Medzi právne predpisy, ktorými sa vykonáva uvedený cieľ, patrí okrem iného smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES¹, ktorou sa vytvára systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (ďalej len „EU ETS“) a ktorá prináša harmonizované stanovovanie cien emisií skleníkových plynov na úrovni Únie pre energeticky náročné odvetvia a pododvetvia, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842², ktorým sa zavádzajú vnútroštátne ciele znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2030, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841³, v ktorom sa od členských štátov vyžaduje kompenzácia emisií skleníkových plynov z využívania pôdy odstraňovaním emisií skleníkových plynov z atmosféry.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

- (8) Hoci Únia podstatne znížila svoje domáce emisie skleníkových plynov, emisie skleníkových plynov viazané v dovoze do Únie sa neustále zvyšujú, čím sa podkopáva úsilie Únie o zníženie jej globálnej stopy emisií skleníkových plynov. Únia je zodpovedná za to, aby aj naďalej zohrávala vedúcu úlohu v globálnych opatreniach v oblasti klímy.
- (9) Pokiaľ má značný počet medzinárodných partnerov Únie politický prístup, ktorý nedosahuje rovnakú úroveň ambícií v oblasti klímy, existuje riziko úniku uhlíka. K úniku uhlíka dochádza, ak z dôvodu nákladov súvisiacich s politikami v oblasti klímy podniky pôsobiace v niektorých priemyselných odvetviach alebo pododvetviach presunú výrobu do iných krajín alebo ak dovoz z týchto krajín nahrádza rovnocenné výrobky, ktoré sú menej náročné z hľadiska emisií skleníkových plynov. Takéto situácie by mohli viesť k zvyšovaniu ich celkových emisií v celosvetovom meradle, čo by ohrozilo znížovanie emisií skleníkových plynov, ktoré je naliehavo potrebné, ak má svet udržať zvýšenie priemernej globálnej teploty výrazne pod 2 °C v porovnaní s hodnotami z predindustriálneho obdobia a pokračovať v úsilí o obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C v porovnaní s hodnotami z predindustriálneho obdobia. Keďže Únia zvyšuje svoje ambície v oblasti klímy, toto riziko úniku uhlíka by mohlo oslabiť účinnosť politík Únie v oblasti znižovania emisií.

- (10) Iniciatíva týkajúca sa mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (ďalej len „mechanizmus CBAM“ - carbon border adjustment mechanism) je súčasťou legislatívneho balíka Fit for 55. Mechanizmus CBAM má slúžiť ako základný prvok súboru nástrojov Únie na dosiahnutie cieľa klimaticky neutrálnej Únie najneskôr do roku 2050 v súlade s Parížskou dohodou tým, že sa zameria na riešenie rizika úniku uhlíka vyplývajúceho zo zvýšených ambícií Únie v oblasti klímy. Očakáva sa, že mechanizmus CBAM prispeje aj k podpore dekarbonizácie v tretích krajinách.
- (11) Existujúce mechanizmy, ktoré sa zameriavajú na riešenie rizika úniku uhlíka v odvetviach a pododvetviach, v ktorých takéto riziko existuje, pozostávajú z prechodného bezodplatného pridelovania kvót v rámci EU ETS a finančných opatrení na vykompenzovanie nepriamych emisných nákladov, ktoré vznikajú z premietania vzniknutých z nákladov súvisiacich s emisiami skleníkových plynov do cien elektriny. Tieto mechanizmy sú stanovené v článku 10a ods. 6 a článku 10b smernice 2003/87/ES. Bezplatné pridelovanie kvót EU ETS pre podniky s najlepšimi výsledkami bolo politickým nástrojom pre určité priemyselné odvetvia na riešenie rizika úniku uhlíka. Takéto bezodplatné pridelovanie kvót v rámci EU ETS však v porovnaní s úplným obchodovaním oslabuje signál o cene, ktorý systém poskytuje, a teda ovplyvňuje stimuly pre investície do ďalšieho znižovania emisií skleníkových plynov.

- (12) Mechanizmus CBAM by mal nahradiť uvedené existujúce mechanizmy odlišným riešením rizika úniku uhlíka, a to zabezpečením ekvivalentného stanovovania cien uhlíka pre dovoz a domáce výrobky. Na zabezpečenie postupného prechodu zo súčasného systému bezodplatných kvót na mechanizmus CBAM by sa mal mechanizmus CBAM zavádzať postupne, kým sa postupne nezrušia bezodplatné kvóty v odvetviach, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus CBAM. Kombinované a prechodné uplatňovanie bezodplatne pridelovaných kvót EU ETS a mechanizmu CBAM by v žiadnom prípade nemalo viesť k zvýhodňovaniu tovaru Únie v porovnaní s tovarom dovezeným na colné územie Únie.
- (13) Cena uhlíka rastie a podniky potrebujú dlhodobú viditeľnosť, predvídateľnosť a právnu istotu, aby mohli rozhodovať o investíciách do dekarbonizácie priemyselných procesov. S cieľom posilniť právny rámec na boj proti úniku uhlíka by sa preto mal stanoviť jasný postup pre postupné ďalšie rozširovanie rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM na výrobky, odvetvia a pododvetvia, pri ktorých hrozí riziko úniku uhlíka.
- (14) Hoci cieľom mechanizmu CBAM je zabrániť riziku úniku uhlíka, toto nariadenie by takisto podporilo výrobcov z tretích krajín, aby využívali technológie, ktoré sú účinnejšie pri znižovaní skleníkových plynov, takže by sa vyprodukovalo menej emisií. Z tohto dôvodu sa očakáva, že mechanizmus CBAM účinne podporí znižovanie emisií skleníkových plynov v tretích krajinách.

- (15) Ako nástroj na ochranu pred únikom uhlíka a na zníženie emisií skleníkových plynov by mal mechanizmus CBAM zabezpečiť, aby dovážané výrobky podliehali regulačnému systému, ktorý uplatňuje náklady na emisie oxidu uhličitého rovnocenné s tými, ktoré by boli inak znášané v rámci EU ETS, čo by viedlo k rovnocennej cene uhlíka pre dovážané a domáce výrobky. Mechanizmus CBAM je opatrenie v oblasti klímy, ktoré by malo podporiť zníženie globálnych emisií skleníkových plynov a zabrániť riziku úniku uhlíka, a zároveň zabezpečiť zlučiteľnosť s právom Svetovej obchodnej organizácie.
- (16) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať na tovar dovážaný na colné územie Únie z tretích krajín okrem prípadov, keď jeho výroba podlieha EU ETS prostredníctvom jeho uplatňovania v tretích krajinách alebo na tretích územiach alebo na systém stanovovania cien uhlíka, ktorý je plne prepojený s EU ETS.
- (17) S cieľom zabezpečiť, aby prechod na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo bol nepretržite sprevádzaný hospodárskou a sociálnou súdržnosťou, mali by sa pri budúcej revízii tohto nariadenia zohľadniť osobitné charakteristiky a obmedzenia najvzdialenejších regiónov uvedených v článku 349 ZFEÚ, ako aj ostrovných štátov, ktoré sú súčasťou colného územia Únie, a to bez toho, aby sa narušila integrita a súdržnosť právneho poriadku Únie vrátane vnútorného trhu a spoločných politík.

- (18) S cieľom zabrániť riziku úniku uhlíka v zariadeniach na mori by sa toto nariadenie malo uplatňovať na tovar alebo zušľachtené výrobky z tohto tovaru získané v colnom režime aktívny zušľachtovací styk, ktoré sú dovezené na umelý ostrov, pevnú alebo plávajúcu štruktúru alebo akúkoľvek inú štruktúru na kontinentálnom šelfe alebo vo výhradnej hospodárskej zóne členského štátu, ak uvedená štruktúra alebo výhradná hospodárska zóna susedí s colným územím Únie. Na Komisiu by sa mali preniesť vykonávacie právomoci s cieľom stanoviť podrobné podmienky uplatňovania mechanizmu CBAM na takýto tovar.

- (19) Emisie skleníkových plynov, ktoré by mali podliehať mechanizmu CBAM, by mali zodpovedať emisiám skleníkových plynov, na ktoré sa vzťahuje príloha I k smernici 2003/87/ES, konkrétne oxid uhličitý (ďalej len „CO₂“), prípadne aj oxid dusný a úplne fluórované uhľovodíky. Mechanizmus CBAM by sa mal od začiatku uplatňovať na priame emisie týchto skleníkových plynov od času výroby tovaru až do dovozu tohto tovaru na colné územie Únie a tak odzrkadľovať rozsah pôsobnosti EU ETS, aby sa zabezpečila súdržnosť. Mechanizmus CBAM by sa mal uplatňovať aj na nepriame emisie. Tieto nepriame emisie sú emisie vznikajúce pri výrobe elektriny použitej na výrobu tovaru, na ktorý sa vzťahuje toto nariadenie. Zahrnutie nepriamych emisií by ešte viac posilnilo environmentálnu účinnosť mechanizmu CBAM a jeho ambíciu prispieť k boju proti zmene klímy. Nepriame emisie by sa však spočiatku nemali zohľadňovať pri tovaroch, na ktoré sa v Únii vzťahujú finančné opatrenia, ktoré kompenzujú nepriame náklady na emisie vzniknuté z nákladov na emisie skleníkových plynov premietnutých do cien elektriny. Tieto tovary sú uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu. Budúce revízie EU ETS v smernici 2003/87/ES, a najmä revízie kompenzačných opatrení nepriamych nákladov by sa mali primerane zohľadniť, pokiaľ ide o rozsah uplatňovania mechanizmu CBAM. Počas prechodného obdobia by sa mali zbierať údaje na účely ďalšieho spresnenia metodiky výpočtu nepriamych emisií. Táto metodika by mala zohľadňovať množstvo elektriny použitej na výrobu tovaru uvedeného v prílohe I k tomuto nariadeniu, ako aj krajinu pôvodu, zdroj výroby a emisné faktory súvisiace s touto elektrinou. Konkrétna metodika by sa mala ďalej špecifikovať, aby sa dosiahol najvhodnejší spôsob, ako zabrániť úniku uhlíka a zabezpečiť environmentálnu integritu mechanizmu CBAM.

- (20) Systém EU ETS a mechanizmus CBAM majú spoločný cieľ stanovovať ceny emisií skleníkových plynov viazaných v rovnakých odvetviach a v rovnakom tovare prostredníctvom využívania špecifických kvót alebo certifikátov. Obidva systémy majú regulačný charakter a sú odôvodnené potrebou obmedziť emisie skleníkových plynov v súlade so záväzným environmentálnym cieľom podľa práva Únie, stanoveným v nariadení (EÚ) 2021/1119, znížiť čisté emisie skleníkových plynov v Únii do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu v celom hospodárstve najneskôr do roku 2050.
- (21) Zatiaľ čo EU ETS stanovuje celkový počet vydaných kvót (ďalej len „strop“) na emisie skleníkových plynov z činností v rámci jeho pôsobnosti a umožňuje obchodovateľnosť kvót (ďalej len „systém stropov a obchodovania“), mechanizmus CBAM by nemal stanoviť kvantitatívne obmedzenia na dovoz, aby neboli obmedzené obchodné toky. Navyše, kým EU ETS sa uplatňuje na zariadenia v Únii, mechanizmus CBAM by sa mal uplatňovať na určitý tovar dovezený na colné územie Únie.

- (22) Systém CBAM má určité špecifické vlastnosti v porovnaní s EU ETS vrátane výpočtu ceny certifikátov CBAM, možnosti obchodovať s certifikátmi CBAM a doby ich platnosti. Tieto vlastnosti vyplývajú z potreby zachovať účinnosť mechanizmu CBAM ako opatrenia na postupné zamedzenie úniku uhlíka. Zabezpečujú tiež, aby riadenie systému CBAM nebolo nadmerne zaťažujúce, pokiaľ ide o povinnosti uložené prevádzkovateľom a administratívne zdroje, a zároveň aby sa zachovala rovnaká úroveň pružnosti, ktorá je prevádzkovateľom dostupná v EU ETS. Zabezpečenie takejto rovnováhy je obzvlášť dôležité pre dotknuté malé a stredné podniky (MSP).
- (23) V záujme zachovania účinnosti mechanizmu CBAM ako opatrenia proti úniku uhlíka je potrebné, aby tesne odrážal cenu EU ETS. Kým na trhu EU ETS sa cena kvót uvoľnených na trh určuje aukciami, cena certifikátov CBAM by mala v rozumnej miere odrážať cenu takýchto aukcií prostredníctvom priemerov vypočítaných každý týždeň. Takéto týždenné priemerné ceny tesne odrážajú cenové výkyvy EU ETS a umožňujú dovozcom primeranú maržu na využitie zmien v cenách EU ETS, pričom sa zároveň zabezpečí, aby správne orgány dokázali systém riadiť.

- (24) V rámci EU ETS strop určuje ponuku emisných kvót a poskytuje istotu, pokiaľ ide o maximálne emisie skleníkových plynov. Cena uhlíka je určená rovnováhou medzi touto ponukou a dopytom na trhu. Nedostatok je potrebný, aby existoval cenový stimul. Cieľom tohto nariadenia nie je stanoviť strop pre počet certifikátov CBAM, ktoré budú dovozcom k dispozícii; ak by dovozcovia mali možnosť prenášať certifikáty CBAM do budúcnosti a obchodovať s nimi, táto možnosť by mohla viesť k situáciám, v ktorých by už cena certifikátov CBAM neodrážala vývoj ceny v EU ETS. Takáto situácia by oslabila stimul dekarbonizácie, podporila únik uhlíka a oslabila hlavný klimatický cieľ mechanizmu CBAM. Viedlo by to aj k rozdielnym cenám pre prevádzkovateľov z rôznych krajín. Obmedzenia možností obchodovať s certifikátmi CBAM a prenášať ich do budúcnosti sú preto odôvodnené potrebou zabrániť oslabovaniu účinnosti a klimatického cieľa mechanizmu CBAM, ako aj potrebou zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie s prevádzkovateľmi z rôznych krajín. Týmto nariadením by sa však mal stanoviť systém, v ktorom orgány môžu spätne odkúpiť určitý počet nadbytočných certifikátov od dovozcov s cieľom uchovať pre dovozcov možnosť optimalizovať svoje náklady. Taká suma by mala byť stanovená na úrovni, ktorá umožňuje dovozcom primeranú maržu na využitie pákového efektu na svoje náklady počas platnosti certifikátov, pričom sa zachová celkový účinok prenosu ceny a zabezpečí zachovanie environmentálneho cieľa mechanizmu CBAM.

- (25) Vzhľadom na to, že by sa mechanizmus CBAM uplatňoval na dovoz tovaru na colné územie Únie, a nie na zariadenia, určité úpravy a zjednodušenia by bolo potrebné uplatniť aj na režim mechanizmu CBAM. Jedným z takýchto zjednodušení by malo byť zavedenie jednoduchého a prístupného deklaratívneho systému, v ktorom dovozcovia nahlasujú celkové overené emisie skleníkových plynov viazané v tovare dovezenom v danom kalendárnom roku. Mal by sa uplatňovať aj odlišný harmonogram v porovnaní s cyklom dodržiavania podmienok EU ETS, aby sa zabránilo potenciálnym úzkym miestam, ktoré by mohli vyplynúť z povinností akreditovaných overovateľov podľa tohto nariadenia a smernice 2003/87/ES.
- (26) Členské štáty by mali ukladať pokuty za porušenie tohto nariadenia a zabezpečiť, aby sa takéto pokuty presadzovali. Konkrétne by výška pokuty za neodovzdanie certifikátov CBAM schváleným deklarantom CBAM mala byť totožná so sumou podľa článku 16 ods. 3 a 4 smernice 2003/87/ES. Ak však tovar do Únie uviedla iná osoba ako schválený deklarant CBAM bez toho, aby splnila povinnosti podľa tohto nariadenia, pokuty by mali byť vyššie, aby boli účinné, primerané a odrádzajúce, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že takáto osoba nie je povinná odovzdať certifikáty CBAM. Ukladaním pokút podľa tohto nariadenia nie sú dotknuté pokuty, ktoré možno uložiť podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva za porušenie iných príslušných povinností, najmä tých, ktoré sa týkajú colných predpisov.

- (27) Kým EU ETS sa uplatňuje na určité výrobné procesy a činnosti, mechanizmus CBAM by sa mal zamerať na zodpovedajúci dovoz tovarov. Vyžaduje si to jasnú identifikáciu dovážaného tovaru prostredníctvom jeho zatriedenia v kombinovanej nomenklatúre (ďalej len „KN“) stanovenej v nariadení Rady (EHS) č. 2658/87¹ a jeho prepojenie s viazanými emisiami.
- (28) Tovar alebo zušľachtené výrobky, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus CBAM, by mali odrážať činnosti, na ktoré sa vzťahuje systém EU ETS, pretože ten vychádza z kvantitatívnych a kvalitatívnych kritérií prepojených s environmentálnym cieľom smernice 2003/87/ES a je najkomplexnejším regulačným systémom emisií skleníkových plynov v Únii.
- (29) Vymedzením rozsahu pôsobnosti CBAM spôsobom, ktorý bude odrážať činnosti, na ktoré sa vzťahuje EU ETS, by sa pomohlo zaistiť aj to, aby sa dovážané výrobky neznevýhodňovali oproti výrobkom domáceho pôvodu.
- (30) Hoci konečným cieľom mechanizmu CBAM je pokryť čo najširšie spektrum výrobkov, bolo by rozumné začať s vybraným počtom odvetví s relatívne homogénnym tovarom, kde existuje riziko úniku uhlíka. Odvetvia Únie považované za vystavené riziku úniku uhlíka sú uvedené v delegovanom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2019/708².

¹ Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1).

² Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/708 z 15. februára 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokiaľ ide o určenie zoznamu odvetví a pododvetví, ktoré sa v období rokov 2021 až 2030 považujú za odvetvia a pododvetvia s rizikom úniku uhlíka (Ú. v. EÚ L 120, 8.5.2019, s. 20).

- (31) Tovar, na ktorý by sa malo toto nariadenie vzťahovať, by sa mal vybrať po dôkladnej analýze jeho významu z hľadiska kumulovaných emisií skleníkových plynov a rizika úniku uhlíka v zodpovedajúcich odvetviach EU ETS, pričom sa obmedzí zložitosť a administratívna záťaž dotknutých prevádzkovateľov. Výber by mal konkrétne zohľadniť základné materiály a základné výrobky, na ktoré sa vzťahuje systém EU ETS, s cieľom zabezpečiť, aby sa na emisie viazané vo výrobkoch dovážaných do Únie, pri ktorých sa produkuje vysoké množstvo emisií, vzťahovala cena uhlíka, ktorá je rovnocenná cene uplatňovanej na výrobky Únie, a zmierniť riziko úniku uhlíka. Relevantnými kritériami pre zúženie výberu by mali byť: po prvé, význam odvetví z hľadiska emisií, najmä to, či odvetvie patrí medzi najväčších súhrnných producentov emisií skleníkových plynov; po druhé, vystavenie odvetvia značnému riziku úniku uhlíka, ako sa vymedzuje podľa smernice 2003/87/ES; a po tretie, potreba uviesť do rovnováhy široké pokrytie výrobkov, pokiaľ ide o emisie skleníkových plynov, pri obmedzení zložitosti a administratívneho zaťaženia.
- (32) Použitie prvého kritéria by umožnilo vytvoriť zoznam týchto priemyselných odvetví, pokiaľ ide o kumulované emisie: železo a oceľ, rafinérie, cement, hliník, základné organické chemikálie, vodík a hnojivá.

- (33) Toto nariadenie by sa však v tomto štádiu nemalo zaoberať určitými odvetviami uvedenými v delegovanom rozhodnutí (EÚ) 2019/708 vzhľadom na ich osobitné vlastnosti.
- (34) Najmä organické chemikálie by nemali byť zahrnuté do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia vzhľadom na technické obmedzenia, ktoré v čase prijatia tohto nariadenia neumožňujú jasne definovať viazané emisie takéhoto dovezeného tovaru. Pre tento tovar je základným parametrom uplatniteľná referenčná hodnota v rámci EU ETS, ktorá neumožňuje jednoznačné pridelovanie emisií viazaných na jednotlivý dovážaný tovar. Cielenejšie pridelovanie pre organické chemikálie si vyžaduje viac údajov a hlbšiu analýzu.
- (35) Podobné technické obmedzenia platia aj pre rafinérске výrobky, pri ktorých nemožno jednoznačne určiť emisie skleníkových plynov pre jednotlivé výstupné výrobky. Relevantná referenčná hodnota v rámci EU ETS sa zároveň priamo nevzťahuje na konkrétne výrobky, ako je benzín, nafta alebo kerozín, ale na celý rafinérsky výstup.
- (36) Hliníkové výrobky by mali byť zahrnuté do mechanizmu CBAM, pretože sú do veľkej miery vystavené úniku uhlíka. Navyše pri viacerých priemyselných použitíach priamo konkurujú oceľovým výrobkom, pretože ich vlastnosti sa do veľkej miery podobajú vlastnostiam oceľových výrobkov.

- (37) V čase prijatia tohto nariadenia je dovoz vodíka do Únie relatívne nízky. Očakáva sa však, že táto situácia sa v nadchádzajúcich rokoch výrazne zmení, keďže balík Únie Fit for 55 podporuje využívanie vodíka z obnoviteľných zdrojov. V rámci dekarbonizácie priemyslu ako celku sa zvýši dopyt po obnoviteľnom vodíku, čo následne povedie k neintegrovaným výrobným procesom vo výrobkoch v ďalšom článku výrobného/distribučného reťazca, v ktorých je vodík prekursorom. Zahnutie vodíka do rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM je vhodným prostriedkom na ďalšiu podporu dekarbonizácie vodíka.
- (38) Podobne by mali byť zahrnuté do rozsahu pôsobnosti mechanizmu CBAM určité výrobky napriek ich nízkej úrovni viazaných emisií, ktoré vznikajú počas ich výrobného procesu, pretože ich vylúčením by sa zvýšila pravdepodobnosť obchádzania zahrnutia oceľových výrobkov do pôsobnosti mechanizmu CBAM zmenou štruktúry obchodu na výrobky v ďalšom článku výrobného/distribučného reťazca.
- (39) Toto nariadenie by sa naopak nemalo spočiatku uplatňovať na určité výrobky, ktorých výroba neprináša významné emisie, ako sú železný a oceľový šrot, niektoré ferozliatiny a určité hnojivá.

- (40) Dovoz elektriny by mal byť zahrnutý do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, pretože toto odvetvie je zodpovedné za 30 % celkových emisií skleníkových plynov v Únii. Vyššia ambícia Únie v oblasti klímy by zvýšila rozdiel v nákladoch na emisie oxidu uhličitého medzi výrobou elektriny v Únii a v tretích krajinách. Tento rozdiel v kombinácii s pokrokom pri prepojení elektrizačnej sústavy Únie so susediacimi krajinami by zvýšil riziko úniku uhlíka z dôvodu nárastu dovozu elektriny, ktorej značná časť sa vyrába v uhoľných tepelných elektrárňach.
- (41) S cieľom predísť nadmernej administratívnej záťaži, pokiaľ ide o príslušné vnútroštátne správne orgány a dovozcov, je vhodné špecifikovať obmedzené prípady, v ktorých by sa povinnosti podľa tohto nariadenia nemali uplatňovať. Týmto ustanovením de minimis však nie je dotknuté ďalšie uplatňovanie ustanovení práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ktoré sú potrebné na zabezpečenie dodržiavania povinností podľa tohto nariadenia, a najmä colných predpisov vrátane predchádzania podvodom.
- (42) Keďže dovozcovia tovaru, na ktorých sa vzťahuje toto nariadenie, by nemali byť povinní plniť svoje povinnosti podľa tohto nariadenia v čase dovozu, mali by sa uplatňovať osobitné administratívne opatrenia s cieľom zabezpečiť splnenie takýchto povinností v neskoršom štádiu. Dovozcovia by preto mali byť oprávnení dovážať tovar, na ktorý sa vzťahuje toto nariadenie, až po tom, ako im príslušné orgány udelia povolenie.

- (43) Colné orgány by nemali povoliť dovoz tovaru inou osobou než schváleným deklarantom CBAM. V súlade s článkami 46 a 48 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013¹ sú colné orgány oprávnené vykonávať kontroly tovaru, a to aj pokiaľ ide o identifikáciu schváleného deklaranta CBAM, osemmiestny kód kombinovanej nomenklatúry, množstvo a krajinu pôvodu dovážaného tovaru, dátum vyhlásenia a colný režim. Komisia by mala zahrnúť riziká súvisiace s mechanizmom CBAM do stanovenia spoločných kritérií a noriem rizika podľa článku 50 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
- (44) Počas prechodného obdobia by colné orgány mali colných deklarantov informovať o povinnosti oznamovať informácie s cieľom prispieť k zhromažďovaniu informácií a v relevantných prípadoch aj k informovanosti o potrebe požiadať v prípade potreby o status schváleného deklaranta CBAM. Colné orgány by mali takéto informácie oznamovať vhodným spôsobom, aby sa zabezpečilo, že colní deklaranti budú o takejto povinnosti informovaní.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

- (45) Mechanizmus CBAM by mal byť založený na deklaratívnom systéme, v ktorom by schválený deklarant CBAM, ktorý by mohol zastupovať viac než jedného dovozcu, každoročne predkladal vyhlásenie o viazaných emisiách v tovare dovezenom na colné územie Únie a odovzdával by počet certifikátov CBAM, ktorý zodpovedá týmto deklarovaným emisiám. Prvé vyhlásenie CBAM za kalendárny rok 2026 by sa malo predložiť do 31. mája 2027.
- (46) Schválený deklarant CBAM by mal mať možnosť požiadať o zníženie počtu certifikátov CBAM, ktoré má odovzdať, v závislosti od ceny uhlíka už skutočne zaplatenej za deklarované viazané emisie v krajine pôvodu.
- (47) Deklarované viazané emisie by mala overiť osoba akreditovaná vnútroštátnym akreditačným orgánom vymenovaným v súlade nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008¹ alebo podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2067².

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30).

² Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2067 z 19. decembra 2018 o overovaní údajov a o akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 334, 31.12.2018, s. 94).

- (48) CBAM by mal prevádzkovateľom výrobných zariadení v tretích krajinách umožniť registráciu v registri CBAM a ich overené viazané emisie z výroby tovaru sprístupniť schváleným deklarantom CBAM. Prevádzkovateľ by mal mať možnosť rozhodnúť sa nesprístupniť verejnosti svoje meno, adresu a kontaktné údaje v registri CBAM.
- (49) Certifikáty CBAM by sa líšili od kvót EU ETS, pre ktoré je hlavnou charakteristikou denné obchodovanie formou aukcie. Potreba stanoviť jasnú cenu za certifikáty CBAM by spôsobila, že denné uverejňovanie by bolo pre prevádzkovateľov neprimerane zaťažujúce a mätúce, pretože hrozí, že denné ceny budú po uverejnení zastarané. Týždenné uverejňovanie cien CBAM by preto presnejšie odrážalo trend oceňovania kvót EU ETS uvoľnených na trh a sledovalo rovnaký klimatický cieľ. Výpočet ceny certifikátov CBAM by sa preto mal stanoviť na základe dlhšieho časového rámca (týždenne), než je časový rámec stanovený systémom EU ETS (denne). Komisia by mala byť poverená úlohou vypočítať a uverejňovať priemernú cenu.

- (50) Aby sa schváleným deklarantom CBAM umožnila pružnosť pri plnení svojich povinností podľa tohto nariadenia a aby mohli využívať výhody výkyvov v cene kvót EU ETS, certifikáty CBAM by mali byť platné na obmedzené obdobie od dátumu ich nákupu. Schválenému deklarantovi CBAM by sa mal umožniť ďalší predaj časti prebytočne nakúpených certifikátov. Na účely odovzdania certifikátov CBAM by mal schválený deklarant CBAM počas roka nazhromaždiť požadovaný počet certifikátov, ktorý zodpovedá prahovým hodnotám stanoveným na konci každého štvrtého roka.
- (51) Fyzikálne vlastnosti elektriny ako výrobku sú dôvodom mierne odlišného nastavenia v rámci mechanizmu CBAM v porovnaní s iným tovarom. Štandardné hodnoty by sa mali použiť za jasne určených podmienok a schválení deklaranti CBAM by mali mať možnosť požiadať o výpočet svojich povinností podľa tohto nariadenia na základe skutočných emisií. Obchod s elektrinou je odlišný od obchodu s iným tovarom najmä preto, že sa s ňou obchoduje prostredníctvom prepojených elektrizačných sústav s využitím energetických búrz a osobitných foriem obchodovania. Prepojenie trhu je prísne regulovaná forma obchodovania s elektrinou, ktorá umožňuje zoskupiť ponuky na kúpu a predaj naprieč Úniou.

- (52) Na zabránenie rizikám obchádzania a na zlepšenie výsledovateľnosti skutočných emisií CO₂ z dovozu elektriny a jej použitia v tovare by výpočet skutočných emisií mal byť povolený len za určitých prísnych podmienok. Bolo by konkrétne potrebné preukázať, že je pevne nominovaná pridelená kapacita spojenia a že existuje priamy zmluvný vzťah medzi nákupcom a výrobcom elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo medzi nákupcom a výrobcom elektriny, ktorá má nižšie emisie ako emisie so štandardnou hodnotou.
- (53) S cieľom znížiť riziko úniku uhlíka by Komisia mala prijať opatrenia na riešenie praktík obchádzania. Komisia by mala vyhodnotiť riziko takéhoto obchádzania vo všetkých odvetviach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
- (54) Zmluvné strany Zmluvy o založení Energetického spoločenstva uzatvorenej rozhodnutím Rady 2006/500/ES¹ a zmluvné strany dohôd o pridružení vrátane prehĺbených a komplexných zón voľného obchodu sa zaviazali uplatňovať procesy dekarbonizácie, čo by malo časom vyústiť do prijatia mechanizmov stanovovania cien uhlíka, ktoré sú podobné alebo ekvivalentné s EU ETS, alebo do ich účasti na EU ETS.

¹ Rozhodnutie Rady 2006/500/ES z 29. mája 2006 o uzavretí Zmluvy o Energetickom spoločenstve Európskym spoločenstvom (Ú. v. EÚ L 198, 20.7.2006, s. 15).

- (55) Začlenenie tretích krajín do trhu Únie s elektrinou je dôležitým faktorom, aby tieto krajiny zrýchlili prechod na energetické systémy s vysokým podielom energie z obnoviteľných zdrojov. Prepojenie trhu s elektrinou, ako sa uvádza v nariadení Komisie (EÚ) 2015/1222¹, umožňuje tretím krajinám lepšie integrovať elektrinu z obnoviteľných zdrojov do trhu s elektrinou, efektívne si takú elektrinu vymieňať na rozsiahlejšom území, vyrovnávať ponuku a dopyt s väčším trhom Únie a znižovať intenzitu emisií CO₂ svojej výroby elektriny. Začlenenie tretích krajín do trhu Únie s elektrinou takisto prispieva k bezpečnosti dodávok elektriny v týchto krajinách a v susedných členských štátoch.

¹ Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 25.7.2015, s. 24).

- (56) Keď budú trhy s elektrinou tretích krajín úzko začlenené do trhu Únie prostredníctvom prepojenia trhu, mali by sa nájsť technické riešenia na zabezpečenie uplatňovania mechanizmu CBAM na elektrinu vyvázanú z týchto krajín na colné územie Únie. Ak technické riešenia nebude možné nájsť, tretie krajiny, ktorých trhy sú prepojené s trhom Únie, by mali mať časovo obmedzenú výnimku z mechanizmu CBAM do roku 2030, pokiaľ ide výlučne o vývoz elektriny, za predpokladu, že sú splnené určité podmienky. Tieto tretie krajiny by však mali vypracovať plán a zaviazat' sa, že zavedú mechanizmus stanovovania cien uhlíka, ktorým sa stanoví ekvivalentná cena ako v EU ETS, a mali by sa zaviazat', že dosiahnu uhlíkovú neutralitu najneskôr do roku 2050, ako aj k zosúladieniu s právnymi predpismi Únie v oblasti životného prostredia, klímy, hospodárskej súťaže a energetiky. Takáto výnimka by sa mala kedykoľvek zrušiť, ak existujú dôvody domnievať sa, že dotknutá krajina si neplní svoje záväzky alebo do roku 2030 neprijala systém obchodovania s emisiami rovnocenný s EU ETS.
- (57) Prechodné ustanovenia by sa mali uplatňovať počas obmedzeného obdobia. Na tento účel by sa mechanizmus CBAM mal uplatňovať bez finančnej kompenzácie s cieľom uľahčiť jeho plynulé zavedenie, čím sa zníži riziko rušivých vplyvov na obchod. Dovozcovia by mali štvrťročne podávať správy o viazaných emisiách v tovare dovezenom počas predchádzajúceho štvrťroka kalendárneho roka, v ktorých uvedú priame a nepriame emisie a každú cenu uhlíka, ktorú skutočne zaplatili v zahraničí. Posledná správa o CBAM, ktorou je správa, ktorá sa má predložiť za posledný štvrťrok roku 2025, by sa mala predložiť do 31. januára 2026.

- (58) Na uľahčenie a zabezpečenie riadneho fungovania mechanizmu CBAM by Komisia mala poskytovať podporu príslušným orgánom pri vykonávaní ich funkcií a povinností podľa tohto nariadenia. Komisia by mala koordinovať, vydávať usmernenia a podporovať výmenu najlepších postupov.
- (59) S cieľom uplatňovať toto nariadenie nákladovo efektívnym spôsobom by Komisia mala spravovať register CBAM obsahujúci údaje o schválených deklarantoch CBAM, prevádzkovateľoch a zariadeniach v tretích krajinách.
- (60) Mala by sa zriadiť spoločná centrálna platforma na predaj a spätné odkúpenie certifikátov CBAM. S cieľom dohliadať na transakcie na spoločnej centrálnej platforme by Komisia mala uľahčovať výmenu informácií a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi, ako aj medzi týmito orgánmi a Komisiou. Okrem toho by sa mal zaviesť rýchly tok informácií medzi spoločnou centrálnou platformou a registrom CBAM.
- (61) S cieľom prispieť k účinnému uplatňovaniu tohto nariadenia by Komisia mala vykonávať kontroly založené na riziku a mala by zodpovedajúcim spôsobom preskúmať obsah vyhlásení CBAM.

- (62) S cieľom ďalej umožniť jednotné uplatňovanie tohto nariadenia by Komisia mala príslušným orgánom sprístupniť ako predbežný podnet svoje vlastné výpočty týkajúce sa certifikátov CBAM, ktoré sa majú odovzdať, a to na základe svojho preskúmania vyhlásení CBAM. Takýto predbežný podnet by sa mal poskytnúť len na orientačné účely a bez toho, aby bol dotknutý konečný výpočet, ktorý má urobiť príslušný orgán. Predovšetkým by nemalo existovať právo na odvolanie alebo iný opravný prostriedok proti takýmto predbežným podnetom Komisie.
- (63) Členské štáty by tiež mali mať možnosť vykonávať preskúmania jednotlivých vyhlásení CBAM na účely presadzovania práva. Závety preskúmaní jednotlivých vyhlásení CBAM by sa mali poskytnúť Komisii. Tieto závery by sa mali sprístupniť aj ďalším príslušným orgánom prostredníctvom registra CBAM.
- (64) Členské štáty by mali byť zodpovedné za správne stanovenie a výber príjmov vyplývajúcich z uplatňovania tohto nariadenia.

- (65) Komisia by mala pravidelne hodnotiť uplatňovanie tohto nariadenia a podávať správu Európskemu parlamentu a Rade. Tieto správy by sa mali zameriavať najmä možnosti zintenzívnenia opatrení v oblasti klímy zameraných na dosiahnutie cieľa klimaticky neutrálnej Únie najneskôr do roku 2050. Ako súčasť podávania správ by Komisia mala zhromažďovať potrebné informácie s cieľom čo najskôr ďalej rozšíriť rozsah pôsobnosti tohto nariadenia na viazané nepriame emisie v tovare uvedenom v prílohe II, ako aj na iné tovary a služby, ktoré by mohli byť vystavené riziku úniku uhlíka, ako sú napríklad výrobky v ďalšom článku výrobného/distribučného reťazca, a vypracovať metódy výpočtu viazaných emisií na základe metód environmentálnej stopy, ako sa stanovuje v odporúčaní Komisie 2013/179/EÚ.¹ Tieto správy by mali obsahovať aj posúdenie vplyvu mechanizmu CBAM na únik uhlíka, a to aj v súvislosti s vývozom, a jeho hospodársky, sociálny a územný vplyv v celej Únii, pričom by sa mali zohľadniť aj osobitné charakteristiky a obmedzenia najvzdialenejších regiónov uvedených v článku 349 ZFEÚ a ostrovných štátov, ktoré sú súčasťou colného územia Únie.

¹ Odporúčanie Komisie 2013/179/EÚ z 9. apríla 2013 týkajúce sa používania metód na meranie a oznamovanie environmentálneho správania výrobkov a organizácií počas ich životného cyklu (Ú. v. EÚ L 124, 4.5.2013, s. 1).

- (66) Komisia by mala monitorovať a riešiť praktiky obchádzania tohto nariadenia vrátane prípadov, keď by prevádzkovatelia mohli mierne pozmeniť svoj tovar bez zmeny jeho základných vlastností alebo umelo rozdeliť zásielky, aby sa vyhli povinnostiam podľa tohto nariadenia. Mali by sa monitorovať aj situácie, keď by sa tovar pred dovozom na trh Únie odoslal do tretej krajiny alebo regiónu s cieľom vyhnúť sa povinnostiam podľa tohto nariadenia, alebo keď by prevádzkovatelia v tretích krajinách vyvážali svoje výrobky s nižšími emisiami skleníkových plynov do Únie a ponechávali si výrobky s vyššími emisiami skleníkových plynov pre iné trhy, alebo keď by vývozcovia alebo výrobcovia reorganizovali svoje predajné a výrobné štruktúry a kanály, alebo akékoľvek iné druhy praktík dvojitej výroby a dvojitého predaja s cieľom vyhnúť sa povinnostiam podľa tohto nariadenia.
- (67) Pri plnom rešpektovaní zásad stanovených v tomto nariadení by práca na rozšírení rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia mala mať za cieľ zahrnúť do roku 2030 všetky odvetvia, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/87/ES. Komisia by preto pri preskúmvaní a hodnotení uplatňovania tohto nariadenia mala zachovať odkaz na tento harmonogram a prednostne zahrnúť do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia emisie skleníkových plynov obsiahnuté v tovare, ktorý je najviac vystavený úniku uhlíka a ktorý je najviac uhlíkovo náročný, ako aj v nadväzujúcich výrobkoch, ktoré obsahujú významný podiel aspoň jedného z tovarov v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Ak Komisia nepredloží legislatívny návrh na takéto rozšírenie rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia do roku 2030, mala by informovať Európsky parlament a Radu o dôvodoch a prijať potrebné kroky na dosiahnutie cieľa, ktorým je čo najskôr zahrnúť všetky odvetvia, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/87/ES.

- (68) Komisia by tiež mala predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia dva roky od skončenia prechodného obdobia a potom každé dva roky. Časový harmonogram predkladania správ by sa mal riadiť harmonogramom fungovania trhu s uhlíkom podľa článku 10 ods. 5 smernice 2003/87/ES. Správy by mali obsahovať posúdenie vplyvov mechanizmu CBAM.
- (69) S cieľom umožniť rýchlu a účinnú reakciu na nepredvídateľné, výnimočné a nevyprovokované okolnosti, ktoré majú ničivé dôsledky na hospodársku a priemyselnú infraštruktúru jednej alebo viacerých tretích krajín, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus CBAM, by Komisia mala podľa potreby predložiť Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia. Takýto legislatívny návrh by mal stanoviť opatrenia, ktoré sú najvhodnejšie vzhľadom na okolnosti, ktorým tretia krajina alebo krajiny čelia, pričom by sa mali zachovať ciele tohto nariadenia. Tieto opatrenia by mali byť časovo obmedzené.
- (70) Dialóg s tretími krajinami by mal pokračovať a mal by v ňom byť priestor na spoluprácu a riešenia, ktoré by mohli usmerniť konkrétne budúce rozhodnutia o podrobnostiach mechanizmu CBAM počas jeho vykonávania, najmä v prechodnom období.

- (71) Komisia by sa mala snažiť nestranne a v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie spolupracovať s tretími krajinami, ktorých obchod s Úniou je dotknutý týmto nariadením, s cieľom preskúmať možnosti dialógu a spolupráce, pokiaľ ide o vykonávanie konkrétnych prvkov mechanizmu CBAM. Komisia by mala preskúmať aj možnosti uzatvorenia dohôd, ktoré by zohľadňovali mechanizmus stanovovania cien uhlíka v tretích krajinách. Únia by mala na tieto účely poskytovať technickú pomoc rozvojovým krajinám a najmenej rozvinutým krajinám, ktoré určila Organizácia Spojených národov.
- (72) Zriadenie mechanizmu CBAM si vyžaduje rozvoj dvojstrannej, viacstrannej a medzinárodnej spolupráce s tretími krajinami. Na tento účel by sa malo zriadiť fórum krajín s nástrojmi stanovovania cien uhlíka alebo inými porovnateľnými nástrojmi (ďalej len „klimatický klub“) s cieľom podporiť vykonávanie ambiciózných politík v oblasti klímy vo všetkých krajinách a pripraviť pôdu pre globálny rámec stanovovania cien uhlíka. Klimatický klub by mal byť otvorený, dobrovoľný, nevýlučný a zameraný najmä na snahu o dosiahnutie vysokých ambícií v oblasti klímy v súlade s Parížskou dohodou. Klimatický klub by mohol fungovať pod záštitou multilaterálnej medzinárodnej organizácie a mal by uľahčovať porovnávanie a v prípade potreby koordináciu príslušných opatrení s vplyvom na znižovanie emisií. Klimatický klub by mal podporovať aj porovnateľnosť príslušných opatrení v oblasti klímy tým, že zabezpečí kvalitu monitorovania, podávania správ a overovania v oblasti klímy medzi svojimi členmi a poskytne prostriedky na zapojenie a transparentnosť medzi Úniou a jej obchodnými partnermi.

- (73) S cieľom ďalej podporovať dosahovanie cieľov Parížskej dohody v tretích krajinách je žiaduce, aby Únia prostredníctvom rozpočtu Únie naďalej poskytovala finančnú podporu na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu v najmenej rozvinutých krajinách vrátane ich úsilia o dekarbonizáciu a transformáciu ich výrobného priemyslu. Uvedená podpora Únie by mala prispieť aj k uľahčeniu adaptácie dotknutých priemyselných odvetví na nové regulačné požiadavky vyplývajúce z tohto nariadenia.
- (74) Keďže účelom mechanizmu CBAM je podporovať čistejšiu výrobu, Únia je odhodlaná spolupracovať s tretími krajinami s nízkymi a strednými príjmami a podporovať ich pri dekarbonizácii ich výrobných odvetví v rámci vonkajšieho rozmeru Európskej zelenej dohody a v súlade s Parížskou dohodou. Únia by mala naďalej podporovať tieto krajiny prostredníctvom rozpočtu Únie, najmä najmenej rozvinuté krajiny, s cieľom prispieť k zabezpečeniu ich prispôsobenia sa povinnostiam podľa tohto nariadenia. Únia by tiež mala naďalej podporovať zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu v týchto krajinách, a to aj v ich úsilí o dekarbonizáciu a transformáciu ich výrobných odvetví v rámci stropu viacročného finančného rámca a finančnej podpory, ktorú Únia poskytuje na medzinárodné financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy. Únia pracuje na zavedení nového vlastného zdroja založeného na príjmoch z predaja certifikátov CBAM.

- (75) Týmto nariadením nie sú dotknuté nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹ a (EÚ) 2018/1725².
- (76) V záujme efektívnosti by sa mali *mutatis mutandis* uplatňovať ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 515/97³ na toto nariadenie.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

³ Nariadenie Rady (ES) č. 515/97 z 13. marca 1997 o vzájomnej pomoci medzi správnymi orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi správnymi orgánmi členských štátov a Komisiou pri zabezpečovaní riadneho uplatňovania predpisov o colných a poľnohospodárskych záležitostiach (Ú. v. ES L 82, 22.3.1997, s. 1).

- (77) S cieľom doplniť alebo zmeniť určité nepodstatné prvky tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o:
- doplnenie tohto nariadenia stanovením požiadaviek a postupov pre tretie krajiny alebo územia, ktoré boli vyňaté zo zoznamu v bode 2 prílohy III, s cieľom zabezpečiť uplatňovanie tohto nariadenia na tieto krajiny alebo územia, pokiaľ ide o elektrinu;
 - zmenu zoznamu tretích krajín a území uvedeného v bode 1 alebo 2 prílohy III buď doplnením týchto krajín alebo území do uvedeného zoznamu s cieľom vylúčiť z mechanizmu CBAM tie tretie krajiny alebo územia, ktoré sú plne integrované do EU ETS alebo sú s ním prepojené v prípade budúcich dohôd, alebo vyňatím tretích krajín alebo území z uvedeného zoznamu, čím sa na ne vzťahuje mechanizmus CBAM, ak v skutočnosti neúčtujú cenu EU ETS za tovar vyvážený do Únie;
 - doplnenie tohto nariadenia stanovením podmienok udeľovania akreditácie overovateľom, kontroly akreditovaných overovateľov a dohľadu nad nimi, odňatia akreditácie a vzájomného uznávania a partnerského hodnotenia akreditačných orgánov;
 - doplnenie tohto nariadenia ďalším vymedzením načasovania, správy a iných aspektov predaja a spätného odkúpenia certifikátov CBAM; a

- zmenu zoznamu tovaru v prílohe I tak, že sa doň za určitých okolností doplní tovar, ktorý bol mierne upravený, s cieľom posilniť opatrenia, ktorými sa riešia praktiky obchádzania.

Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

- (78) Takéto konzultácie by sa mali viesť transparentným spôsobom a môžu zahŕňať predchádzajúce konzultácie so zainteresovanými stranami, ako sú príslušné orgány, priemysel (vrátane MSP), sociálni partneri, ako sú odborové zväzy, organizácie občianskej spoločnosti a environmentálne organizácie.

¹ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (79) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali *vykonávať* v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹.
- (80) Finančné záujmy Únie by sa mali počas celého výdavkového cyklu chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane predchádzania nezrovnalostiam, ich odhaľovania a vyšetrovania, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a v prípade potreby správnych a peňažných sankcií. Mechanizmus CBAM by sa preto mal opierať o vhodné a účinné mechanizmy, aby sa zabránilo strate príjmov.
- (81) Keďže ciele tohto nariadenia, a to zabrániť riziku úniku uhlíka, a tým znížiť globálne emisie uhlíka, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu ich rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (82) S cieľom umožniť včasné prijatie delegovaných a vykonávacích aktov podľa tohto nariadenia, by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa stanovuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (ďalej len „mechanizmus CBAM“) na riešenie problému emisií skleníkových plynov viazaných v tovare uvedenom v prílohe I pri jeho dovoze na colné územie Únie s cieľom zabrániť riziku úniku uhlíka, a tým znížiť globálne emisie uhlíka a podporiť ciele Parížskej dohody, a to aj vytvorením stimulov na zníženie emisií prevádzkovateľmi v tretích krajinách.
2. Mechanizmus CBAM dopĺňa systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii zriadený podľa smernice 2003/87/ES (ďalej len „EU ETS“) tak, že uplatňuje ekvivalentný súbor pravidiel na dovoz tovaru uvedeného v článku 2 tohto nariadenia na colné územie Únie.
3. Mechanizmus CBAM má nahradiť mechanizmy stanovené podľa smernice 2003/87/ES s cieľom zabrániť riziku úniku uhlíka tým, že odráža rozsah, v akom sú kvóty EU ETS pridelené bezodplatne v súlade s článkom 10a uvedenej smernice.

Článok 2
Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na tovar uvedený v prílohe I s pôvodom v tretej krajine, ak je tento tovar alebo zušľachtené výrobky z tohto tovaru získané v colnom režime aktívny zušľachtovací styk podľa článku 256 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 dovezený na colné územie Únie.
2. Toto nariadenie sa uplatňuje aj na tovar uvedený v prílohe I k tomuto nariadeniu s pôvodom v tretej krajine, ak sú tento tovar alebo zušľachtené výrobky z tohto tovaru získané v colnom režime aktívny zušľachtovací styk podľa článku 256 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 dovezené na umelý ostrov, pevnú alebo plávajúcu štruktúru alebo akúkoľvek inú štruktúru na kontinentálnom šelfe alebo do výhradnej hospodárskej zóny členského štátu, ktorá susedí s colným územím Únie.

Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovia podrobné podmienky uplatňovania mechanizmu CBAM na takýto tovar, najmä pokiaľ ide o pojmy rovnocenné s pojmami dovoz na colné územie Únie a prepustenie do voľného obehu, pokiaľ ide o postupy týkajúce sa predkladania vyhlásenia CBAM v súvislosti s takýmto tovarom a kontroly, ktoré majú vykonávať colné orgány. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2 tohto nariadenia.

3. Odchyľne od odsekov 1 a 2 sa toto nariadenie nevzťahuje na:
- a) tovar uvedený v prílohe I k tomuto nariadeniu, ktorý sa dováža na colné územie Únie za predpokladu, že vnútorná hodnota takéhoto tovaru nepresahuje na jednu zásielku hodnotu uvedenú pre tovar nepatrnej hodnoty, ako sa uvádza v článku 23 nariadenia Rady (ES) č. 1186/2009¹;
 - b) tovar nachádzajúci sa v osobnej batožine cestujúcich prichádzajúcich z tretej krajiny za predpokladu, že vnútorná hodnota takéhoto tovaru nepresahuje na jednu zásielku hodnotu uvedenú pre tovar nepatrnej hodnoty, ako sa uvádza v článku 23 nariadenia (ES) č. 1186/2009;
 - c) tovar, ktorý sa má prepravovať alebo používať v súvislosti s vojenskými činnosťami podľa článku 1 bodu 49 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2446².
4. Odchyľne od odseku 1 a 2, toto nariadenie sa neuplatňuje na tovar s pôvodom v tretích krajinách a na územiach uvedených v bode 1 prílohy III.

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1186/2009 zo 16. novembra 2009 ustanovujúce systém Spoločenstva pre oslobodenie od cla (Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2009, s. 23).

² Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1).

5. Dovezený tovar sa považuje za tovar s pôvodom v tretích krajinách v súlade s pravidlami nepreferenčného pôvodu tovaru uvedenými v článku 59 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
6. Tretie krajiny a územia sa uvádzajú v bode 1 prílohy III, pokiaľ sú splnené všetky tieto podmienky:
 - a) na uvedenú tretiu krajinu alebo územie sa uplatňuje EU ETS alebo sa medzi uvedenou treťou krajinou alebo územím a Úniou uzatvorila zmluva, ktorá plne prepája EU ETS so systémom obchodovania s emisiami tretej krajiny alebo územia;
 - b) cena uhlíka zaplatená v krajine, v ktorej má tovar pôvod, sa v skutočnosti účtuje za emisie skleníkových plynov viazané v tomto tovare bez akýchkoľvek zliav prevyšujúcich zľavy uplatňované tiež v súlade s EU ETS.

7. Ak má tretia krajina alebo územie trh s elektrinou, ktorý je integrovaný s vnútorným trhom Únie s elektrinou prostredníctvom prepojenia trhu, a neexistuje technické riešenie na uplatňovanie mechanizmu CBAM na dovoz elektriny na colné územie Únie z uvedenej tretej krajiny alebo územia, takýto dovoz elektriny z tejto krajiny alebo územia bude vyňatý z uplatňovania mechanizmu CBAM, pokiaľ Komisia posúdi, že boli v súlade s odsekom 8 splnené všetky tieto podmienky:
- a) tretia krajina alebo územie uzatvorilo s Úniou dohodu, v ktorej sa stanovuje povinnosť uplatňovať právo Únie v oblasti elektriny vrátane právnych predpisov o rozvoji obnoviteľných zdrojov energie, ako aj iných pravidiel v oblasti energetiky, životného prostredia a hospodárskej súťaže;
 - b) vnútroštátnymi právnymi predpismi uvedenej tretej krajiny alebo územia sa vykonávajú hlavné ustanovenia právnych predpisov Únie v oblasti trhu s elektrinou vrátane rozvoja obnoviteľných zdrojov energie a prepojenia trhov s elektrinou;
 - c) tretia krajina alebo územie predložilo Komisii plán, ktorý obsahuje harmonogram prijímania opatrení na vykonávanie podmienok stanovených v písmenách d) a e);

- d) tretia krajina alebo územie sa zaviazalo dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 a prípadne v súlade s tým formálne vytvorilo a oznámilo do Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) svoju dlhodobú stratégiu rozvoja s nízkymi emisiami skleníkových plynov do polovice storočia v súlade s týmto cieľom a tento záväzok zaviedlo do svojich vnútroštátnych právnych predpisov;
- e) tretia krajina alebo územie preukázali pri vykonávaní plánu uvedeného v písmene c) splnenie stanovených termínov a podstatný pokrok v zosúladení domácich právnych predpisov s právom Únie, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy na základe tohto plánu vrátane pokroku v stanovovaní cien uhlíka na rovnakej úrovni ako Únia, najmä pokiaľ ide o výrobu elektriny; vykonávanie systému obchodovania s emisiami v oblasti elektriny s cenou ekvivalentnou s EU ETS sa má finalizovať do 1. januára 2030;
- f) tretia krajina alebo územie zaviedli účinný systém na zabránenie nepriamemu dovozu elektriny do Únie z iných tretích krajín alebo území, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené v písmenách a) až e).

8. Tretie krajiny alebo územia, ktoré spĺňajú všetky podmienky stanovené v odseku 7, sú uvedené v bode 2 prílohy III a predložia dve správy o splnení uvedených podmienok, prvú správu do 1. júla 2025 a druhú do 31. decembra 2027. Do 31. decembra 2025 a do 1. júla 2028 Komisia posúdi, a to najmä na základe plánu uvedeného v odseku 7 písm. c) a správ získaných od tretej krajiny alebo územia, či daná tretia krajina alebo územie naďalej spĺňajú podmienky stanovené v odseku 7.
9. Tretia krajina alebo územie uvedené v bode 2 prílohy III sa odstráni z uvedeného zoznamu, ak je splnená jedna alebo viaceré z týchto podmienok:
- a) Komisia má dôvody domnievať sa, že uvedená tretia krajina alebo územie nepreukázalo dostatočný pokrok v plnení niektorej z podmienok stanovených v odseku 7 alebo uvedená tretia krajina alebo územie prijalo opatrenie nezlučiteľné s cieľmi stanovenými v právnych predpisoch Únie v oblasti klímy a životného prostredia;
 - b) uvedená tretia krajina alebo územie podniklo kroky v rozpore s jeho cieľmi v oblasti dekarbonizácie, napríklad poskytovaním verejnej podpory zriadeniu novej výrobnéj kapacity, ktorá produkuje viac než 550 gramov oxidu uhličitého (ďalej len „CO₂“) z fosílnych palív na kilowatthodinu elektriny;
 - c) Komisia má dôkazy o tom, že zvýšený vývoz elektriny do Únie viedol k zvýšeniu emisií na kilowatthodinu elektriny vyrobenej v uvedenej tretej krajine alebo na uvedenom území aspoň o 5 % v porovnaní s 1. januárom 2026.

10. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 28 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením požiadaviek a postupov pre tretie krajiny alebo územia, ktoré boli vyňaté zo zoznamu v bode 2 prílohy III, aby sa zabezpečilo uplatňovanie tohto nariadenia na tieto krajiny alebo územia, pokiaľ ide o elektrinu. Ak v takých prípadoch zostáva prepojenie trhu nezlučiteľné s uplatňovaním tohto nariadenia, Komisia môže rozhodnúť o vylúčení uvedených tretích krajín alebo území z prepojenia s trhom Únie a požadovať explicitné pridelovanie kapacity na hraniciach medzi Úniou a uvedenými tretími krajinami alebo územiami, aby sa mohol uplatňovať mechanizmus CBAM.
11. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 28 s cieľom zmeniť zoznamy tretích krajín alebo území uvedených v bode 1 alebo 2 prílohy III, a to buď doplnením tretej krajiny alebo územia na uvedené zoznamy alebo ich vyňatím z nich, v závislosti od toho, či sú v súvislosti s danou treťou krajinou alebo územím splnené podmienky stanovené v odsekoch 6, 7 alebo 9 tohto článku.
12. Únia môže uzavrieť dohody s tretími krajinami alebo územiami s cieľom zohľadniť mechanizmy stanovovania cien uhlíka v týchto krajinách alebo na týchto územiach na účely uplatňovania článku 9.

Článok 3
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „tovar“ je tovar uvedený v prílohe I;
2. „skleníkové plyny“ sú skleníkové plyny uvedené v prílohe I v súvislosti s každým tovarom v zozname uvedenej prílohy;
3. „emisie“ sú uvoľňovanie skleníkových plynov do atmosféry z výroby tovaru;
4. „dovoz“ je prepustenie do voľného obehu, ako je stanovené v článku 201 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
5. „EU ETS“ je systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii s ohľadom na činnosti uvedené v prílohe I k smernici 2003/87/ES okrem činností leteckej dopravy;
6. „colné územie Únie“ je územie vymedzené v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
7. „tretia krajina“ je krajina alebo územie mimo colného územia Únie;

8. „kontinentálny šelf“ je kontinentálny šelf, ako je vymedzený v článku 76 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve;
9. „výhradná hospodárska zóna“ je výhradná hospodárska zóna, ako je vymedzená v článku 55 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a ktorá bola vyhlásená za výhradnú hospodársku zónu členským štátom podľa uvedeného dohovoru;
10. „vlastná hodnota“ je vlastná hodnota tovaru obchodnej povahy, ako je vymedzená v článku 1 bode 48 delegovaného nariadenia (EÚ) 2015/2446;
11. „prepojenie trhu“ je pridelenie prenosovej kapacity prostredníctvom systému Únie, ktorý súčasne páruje objednávky a prideľuje medzioblastné kapacity, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2015/1222;
12. „explicitné prideľovanie kapacity“ je prideľovanie cezhraničnej prenosovej kapacity oddelene od obchodu s elektrinou;
13. „príslušný orgán“ je orgán určený každým členským štátom v súlade s článkom 11;
14. „colné orgány“ sú colné správy členských štátov, ako sú vymedzené v článku 5 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;

15. „dovozca“ je buď osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie na prepustenie tovaru do voľného obehu vo vlastnom mene a na vlastný účet, alebo ak colné vyhlásenie podáva nepriamy colný zástupca v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, osoba, na ktorej účet sa takéto vyhlásenie podáva;
16. „colný deklarant“ je deklarant, ako je vymedzený v článku 5 bode 15 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, ktorý podáva colné vyhlásenie na prepustenie tovaru do voľného obehu vo vlastnom mene, alebo osoba, v ktorej mene sa takéto vyhlásenie podáva;
17. „schválený deklarant CBAM“ je osoba schválená príslušným orgánom v súlade s článkom 17;
18. „osoba“ je fyzická osoba, právnická osoba alebo akékoľvek združenie osôb, ktoré nie je právnickou osobou, ale ktorá je podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva uznaná za spôsobilú na právne úkony;
19. „osoba usadená v členskom štáte“ je:
- a) v prípade fyzickej osoby, akákoľvek osoba, ktorá má bydlisko v členskom štáte;
 - b) v prípade právnickej osoby alebo združenia osôb, akákoľvek osoba, ktorá má v členskom štáte svoje registrované sídlo, centrálu alebo stálu prevádzkareň;

20. „číslo registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov (číslo EORI)“ je číslo, ktoré pridelil colný orgán počas registrácie na colné účely v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
21. „priame emisie“ sú emisie z výrobných procesov tovaru vrátane emisií z výroby tepla a chladu, ktoré sa spotrebúvajú počas výrobných procesov, bez ohľadu na miesto výroby tepla a chladu;
22. „viazané emisie“ sú priame emisie uvoľnené počas výroby tovaru a nepriame emisie z výroby elektriny, ktorá sa spotrebúva počas výrobných procesov, vypočítané v súlade s metódami stanovenými v prílohe IV a bližšie špecifikovanými vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 7 ods. 7;
23. „tona CO₂e“ je jedna metrická tona CO₂ alebo množstvo akéhokoľvek iného skleníkového plynu uvedeného v prílohe I s rovnocenným potenciálom globálneho otepľovania;
24. „certifikát CBAM“ je certifikát v elektronickej forme, ktorý zodpovedá jednej tone CO₂e viazaných emisií v tovare;
25. „odovzdanie“ je započítanie certifikátov CBAM proti deklarovaným viazaným emisiám v dovezenom tovare alebo viazaným emisiám v dovezenom tovare, ktorý mal byť deklarovaný;
26. „výrobné procesy“ sú chemické a fyzikálne procesy vykonávané na účely výroby tovaru v zariadení;

27. „štandardná hodnota“ je hodnota, ktorá sa vypočíta alebo odvodí zo sekundárnych údajov, ktoré predstavujú viazané emisie v tovare;
28. „skutočné emisie“ sú emisie vypočítané na základe primárnych údajov z výrobných procesov tovaru a z výroby elektriny spotrebovanej počas týchto procesov, ako sú stanovené v súlade s metódami uvedenými v prílohe IV;
29. „cena uhlíka“ je peňažná suma zaplatená v tretej krajine v rámci systému znižovania emisií uhlíka vo forme dane, odvodu alebo poplatku alebo vo forme emisných kvót v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov, vypočítaná na základe skleníkových plynov, na ktoré sa také opatrenie vzťahuje a ktoré sa uvoľnia počas výroby tovaru;
30. „zariadenie“ je stacionárna technická jednotka, v ktorej sa vykonáva výrobný proces;
31. „prevádzkovateľ“ je každá osoba, ktorá prevádzkuje alebo kontroluje zariadenie v tretej krajine;
32. „vnútroštátny akreditačný orgán“ je vnútroštátny akreditačný orgán vymenovaný každým členským štátom v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2008;
33. „kvóta EU ETS“ je kvóta uvedená v článku 3 písm. a) smernice 2003/87/ES s ohľadom na činnosti uvedené v prílohe I k uvedenej smernici okrem činností leteckej dopravy;
34. „nepriame emisie“ sú emisie z výroby elektriny, ktorá sa spotrebúva počas výrobných procesov tovaru bez ohľadu na miesto výroby spotrebovanej elektriny.

Kapitola II

Povinnosti a práva schválených deklarantov CBAM

Článok 4

Dovoz tovaru

Tovar môže na colné územie Únie dovážať len schválený deklarant CBAM.

Článok 5

Žiadosť o povolenie

1. Každý dovozca usadený v členskom štáte pred dovezením tovaru na colné územie Únie požiadava o status schváleného deklaranta CBAM (ďalej len „žiadosť o povolenie“). Ak si takýto dovozca určí nepriameho colného zástupcu v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 a nepriamy colný zástupca súhlasí s tým, že bude konať ako schválený deklarant CBAM, žiadosť o povolenie predloží tento nepriamy colný zástupca.
2. Ak dovozca nie je usadený v členskom štáte, žiadosť o povolenie predloží nepriamy colný zástupca.

3. Žiadosť o povolenie sa predkladá prostredníctvom registra CBAM zriadeného v súlade s článkom 14.

4. Odchyľne od odseku 1, ak sa prenosová kapacita na dovoz elektriny prideľuje prostredníctvom explicitného prideľovania kapacity, osoba, ktorej sa kapacita na dovoz prideľuje a ktorá určuje túto kapacitu na dovoz, sa na účely tohto nariadenia považuje za schváleného deklaranta CBAM v členskom štáte, v ktorom táto osoba deklarovala dovoz elektriny v colnom vyhlásení. Dovozy sa meria na každej hranici počas obdobia najviac jednej hodiny, pričom v tej istej hodine nie je možný žiadny odpočet vývozu ani tranzitu.

Príslušný orgán členského štátu, v ktorom bolo podané colné vyhlásenie, zaregistruje osobu v registri CBAM.

5. Žiadosť o povolenie obsahuje tieto informácie o žiadateľovi:

- a) meno (názov), adresu a kontaktné údaje;
- b) číslo EORI;
- c) hlavná ekonomická činnosť vykonávaná v Únii;

- d) osvedčenie daňového orgánu v členskom štáte, v ktorom je žiadateľ usadený, že sa na žiadateľa nevzťahuje neuhradený príkaz na vymáhanie vnútroštátnych daňových dlhov;
- e) čestné vyhlásenie, že žiadateľ sa počas piatich rokov predchádzajúcich roku podania žiadosti nedopustil žiadneho závažného alebo opakovaného porušenia colných predpisov, daňových pravidiel alebo pravidiel týkajúcich sa zneužívania trhu a ani nemá záznam o spáchaní závažného trestného činu súvisiaceho s jeho hospodárskou činnosťou;
- f) informácie potrebné na preukázanie finančnej a operačnej spôsobilosti žiadateľa plniť si povinnosti podľa tohto nariadenia, a ak o tom rozhodne príslušný orgán na základe posúdenia rizík, podporné dokumenty potvrdzujúce uvedené informácie, napríklad výkaz ziskov a strát a súvaha za maximálne posledné tri rozpočtové roky, za ktoré sa vykonala závierka;
- g) odhadovaná peňažná hodnota a objem dovozu tovaru na colné územie Únie podľa druhu tovaru za kalendárny rok, v ktorom sa žiadosť predkladá, a za nasledujúci kalendárny rok;
- h) v prípade potreby mená a kontaktné údaje osôb, na účet ktorých žiadateľ koná.

6. Žiadateľ môže kedykoľvek stiahnuť svoju žiadosť.

7. Schválený deklarant CBAM bezodkladne informuje príslušný orgán prostredníctvom registra CBAM o všetkých zmenách informácií poskytnutých podľa odseku 5 tohto článku, ktoré nastali po prijatí rozhodnutia o udelení statusu schváleného deklaranta CBAM podľa článku 17, ktoré môžu ovplyvniť toto rozhodnutie alebo obsah povolenia udeleného na jeho základe.
8. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty o komunikácii medzi žiadateľom, príslušným orgánom a Komisiou, o štandardnom formáte žiadosti o povolenie a postupoch pri predkladaní takejto žiadosti prostredníctvom registra CBAM, o postupe, ktorý má dodržiavať príslušný orgán, o lehotách na spracovanie žiadostí o povolenie v súlade s odsekom 1 tohto článku a o pravidlách, ako má príslušný orgán identifikovať schválených deklarantov CBAM na dovoz elektriny. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Článok 6

Vyhlásenie CBAM

1. Do 31. mája každého roku a po prvýkrát v roku 2027 za rok 2026 každý schválený deklarant CBAM použije register CBAM uvedený v článku 14 na predloženie vyhlásenia CBAM za predchádzajúci kalendárny rok.

2. Vyhlásenie CBAM obsahuje tieto informácie:

- a) celkové množstvo každého druhu tovaru dovezeného počas predchádzajúceho kalendárneho roka vyjadrené v megawatthodinách v prípade elektriny a tonách v prípade ostatného tovaru;
- b) celkové viazané emisie v tovare uvedenom v písmene a) tohto odseku vyjadrené v tonách emisií CO₂e na megawatthodinu elektriny alebo v prípade iného tovaru v tonách emisií CO₂e na tonu každého druhu tovaru, vypočítané v súlade s článkom 7 a overené v súlade s článkom 8;
- c) celkový počet certifikátov CBAM, ktoré sa majú odovzdať, zodpovedajúci celkovým viazaným emisiám uvedeným v písmene b) tohto odseku po náležitom znížení po zohľadnení ceny uhlíka zaplatenej v krajine pôvodu v súlade s článkom 9 a kompenzácie potrebnej na zohľadnenie rozsahu, v akom sú bezodplatne pridelené kvóty EU ETS v súlade s článkom 31.
- d) kópie správ o overení vydané akreditovanými overovateľmi podľa článku 8 a prílohy VI.

3. Ak sú dovezeným tovarom zušľachtené výrobky získané v colnom režime aktívny zušľachtovací styk podľa článku 256 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, schválený deklarant CBAM vo vyhlásení CBAM uvedie emisie viazané v tovare umiestnenom do colného režimu aktívny zušľachtovací styk, ktorého výsledkom boli dovezené zušľachtené výrobky, a to aj v prípade, ak zušľachtené výrobky nie sú tovarom uvedeným v prílohe I k tomuto nariadeniu. Tento odsek sa uplatňuje aj v prípade, ak zušľachtené výrobky, ktoré sú výsledkom colného režimu aktívny zušľachtovací styk, sú vráteným tovarom, ako sa uvádza v článku 205 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
4. Ak sú dovezeným tovarom uvedeným v prílohe I k tomuto nariadeniu zušľachtené výrobky získané v colnom režime pasívny zušľachtovací styk podľa článku 259 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, schválený deklarant CBAM vo vyhlásení CBAM oznámi iba emisie spracovateľskej operácie uskutočnenej mimo colného územia Únie.
5. Ak je dovezeným tovarom vrátený tovar uvedený v článku 203 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, schválený deklarant CBAM osobitne oznámi vo vyhlásení CBAM „nulu“ celkových viazaných emisií zodpovedajúcich uvedenému tovaru.

6. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty týkajúce sa štandardného formátu vyhlásenia CBAM vrátane podrobných informácií pre každé zariadenie a krajinu pôvodu a druh tovaru, ktoré sa majú vykazovať na podporu celkových údajov uvedených v odseku 2 tohto článku, najmä pokiaľ ide o viazané emisie a zaplatenú cenu uhlíka, a postupu podávania vyhlásenia CBAM prostredníctvom centrálného registra a podmienok odovzdávania certifikátov CBAM uvedených v odseku 2 písm. c) tohto článku v súlade s článkom 22 ods. 1, najmä pokiaľ ide o postup a výber certifikátov, ktoré sa majú odovzdať, zo strany schváleného deklaranta CBAM. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Článok 7

Výpočet viazaných emisií

1. Viazané emisie v tovare sa počítajú podľa metód stanovených v prílohe IV. V prípade tovaru uvedeného v prílohe II sa vypočítajú a zohľadnia len priame emisie.
2. Viazané emisie v tovare inom než elektrina sa určujú na základe skutočných emisií v súlade s metódami stanovenými v bodoch 2 a 3 prílohy IV. Ak skutočné emisie nemožno adekvátne určiť, ako aj v prípade nepriamych emisií, viazané emisie sa určia odkazom na štandardné hodnoty v súlade s metódami stanovenými v bode 4.1 prílohy IV.

3. Viazané emisie v dovezenej elektrine sa určujú odkazom na štandardné hodnoty v súlade s metódou stanovenou v bode 4.2 prílohy IV, pokiaľ schválený deklarant CBAM nepreukáže, že sú splnené kritériá na určenie viazaných emisií na základe skutočných emisií uvedené v bode 5 prílohy IV.
4. Viazané nepriame emisie sa vypočítajú v súlade s metódou uvedenou v bode 4.3 prílohy IV a bližšie špecifikovanou vo vykonávacích aktoch prijatých podľa odseku 7 tohto článku, pokiaľ schválený deklarant CBAM nepreukáže, že sú splnené kritériá na určenie viazaných emisií na základe skutočných emisií, ktoré sú uvedené v bode 6 prílohy IV.
5. Schválený deklarant CBAM uchováva záznamy informácií požadovaných na výpočet viazaných emisií v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe V. Uvedené záznamy sú dostatočne podrobné, aby overovatelia akreditovaní podľa článku 18 mohli overiť viazané emisie v súlade s článkom 8 a prílohou VI a aby Komisia a príslušný orgán mohli preskúmať vyhlásenie CBAM v súlade s článkom 19 ods. 2.
6. Schválený deklarant CBAM uchováva záznamy informácií uvedené v odseku 5 vrátane správy overovateľa do konca štvrtého roku po roku, v ktorom vyhlásenie CBAM bolo alebo malo byť predložené.

7. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty týkajúce sa:
- a) uplatňovania prvkov metód výpočtu stanovených v prílohe IV vrátane určovania systémových hraníc výrobných procesov a príslušných vstupných materiálov (prekurzorov), emisných faktorov, hodnôt skutočných emisií pre dané zariadenie a štandardných hodnôt a ich príslušného uplatňovania na jednotlivý tovar, ako aj stanovenia metód na zabezpečenie spoľahlivosti údajov, na základe ktorých sa určujú štandardné hodnoty vrátane úrovne podrobnosti a overovania údajov, ako aj ďalšej špecifikácie tovaru, ktorý sa má považovať za „jednoduchý tovar“ a „zložitý tovar“ na účely bodu 1 prílohy IV; v týchto vykonávacích aktoch sa stanovujú aj podmienky, za ktorých sa predpokladá, že skutočné emisie nemožno primerane určiť, ako aj prvky dôkazov preukazujúcich, že sú splnené kritériá požadované na odôvodnenie použitia skutočných emisií pre elektrinu spotrebovanú vo výrobných procesoch tovaru na účely odseku 2, ktoré sú uvedené v bodoch 5 a 6 prílohy IV; a
 - b) uplatňovania prvkov metód výpočtu podľa odseku 4 v súlade s bodom 4.3 prílohy IV.

V objektívne odôvodnených prípadoch sa vo vykonávacích aktoch uvedených v prvom pododseku stanoví, že štandardné hodnoty možno prispôbiť pre konkrétne oblasti, regióny alebo krajiny s cieľom zohľadniť špecifické objektívne faktory, ktoré ovplyvňujú emisie, ako sú napríklad prevládajúce zdroje energie alebo priemyselné procesy. Tieto vykonávacie akty vychádzajú z existujúcich právnych predpisov týkajúcich sa monitorovania a overovania emisií a údajov o činnosti zariadení, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/87/ES, najmä z vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2066¹, vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2018/2067 a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/331². Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 8

Overovanie viazaných emisií

1. Schválený deklarant CBAM zabezpečuje, aby celkové viazané emisie uvedené vo vyhlásení CBAM predloženom podľa článku 6 overil overovateľ akreditovaný podľa článku 18 na základe zásad overovania stanovených v prílohe VI.

¹ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066 z 19. decembra 2018 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, ktorým sa mení nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012, Ú. v. EÚ L 334, 31.12.2018, s. 1.).

² Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/331 z 19. decembra 2018, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót podľa článku 10a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, platné v celej Únii (Ú. v. EÚ L 59, 27.2.2019, s. 8).

2. V prípade viazaných emisií v tovare vyrobenom v zariadeniach v tretej krajine zaregistrovaných v súlade s článkom 10 sa schválený deklarant CBAM môže rozhodnúť pre použitie overených informácií, ktoré mu boli sprístupnené v súlade s článkom 10 ods. 7, aby si splnil povinnosť uvedenú v odseku 1 tohto článku.
3. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty na uplatňovanie zásad overovania stanovených v prílohe VI, pokiaľ ide o:
 - a) možnosť upustiť za riadne odôvodnených okolností a bez ohrozenia spoľahlivého odhadu viazaných emisií od povinnosti overovateľa navštíviť zariadenie, kde sa príslušný tovar vyrába;
 - b) vymedzenie prahových hodnôt pre rozhodovanie o tom, či nepravdivé údaje alebo neplnenie povinností sú závažné; a
 - c) podpornú dokumentáciu potrebnú pre správu o overení vrátane jej formátu.

Ak Komisia prijme vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku, usiluje sa o rovnocennosť a súlad s postupmi stanovenými vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2018/2067. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 9

Cena uhlíka zaplatená v tretej krajine

1. Schválený deklarant CBAM môže vo vyhlásení CBAM požiadať o zníženie počtu certifikátov CBAM, ktoré sa majú odovzdať, aby sa zohľadnila cena uhlíka zaplatená za deklarované viazané emisie v krajine pôvodu. O zníženie možno požiadať len vtedy, ak bola cena uhlíka skutočne zaplatená v krajine pôvodu. V takom prípade sa zohľadní akákoľvek zľava alebo iná forma kompenzácie dostupná v danej krajine, ktorá by viedla k zníženiu tejto ceny uhlíka.
2. Schválený deklarant CBAM vedie záznamy o dokumentácii, potrebnej na preukázanie toho, že na deklarované viazané emisie sa vzťahovala cena uhlíka v krajine pôvodu tovaru, ktorá bola skutočne zaplatená, ako sa uvádza v odseku 1. Schválený deklarant CBAM uchováva najmä dôkazy týkajúce sa všetkých zliav alebo inej dostupnej formy kompenzácie, najmä odkazy na príslušné právne predpisy danej krajiny. Informácie obsiahnuté v tejto dokumentácii osvedčuje osoba, ktorá je nezávislá od schváleného deklaranta CBAM a od orgánov krajiny pôvodu. V dokumentácii sa uvedie meno a kontaktné údaje tejto nezávislej osoby. Schválený deklarant CBAM uchováva aj dôkazy o skutočnej platbe ceny uhlíka.

3. Schválený deklarant CBAM uchováva záznamy uvedené v odseku 2 do konca štvrtého roku po roku, v ktorom vyhlásenie CBAM bolo alebo malo byť predložené.
4. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty, pokiaľ ide o prepočet priemernej ročnej ceny uhlíka skutočne zaplatenej v súlade s odsekom 1 na zodpovedajúce zníženie počtu certifikátov CBAM, ktoré sa majú odovzdať, vrátane prepočtu ceny uhlíka skutočne zaplatenej v cudzej mene na euro na základe priemerného ročného výmenného kurzu, požadované dôkazy o skutočnej platbe ceny uhlíka, príklady akejkoľvek relevantnej zľavy alebo inej formy kompenzácie uvedenej v odseku 1 tohto článku, kvalifikácie nezávislej osoby uvedenej v odseku 2 tohto článku a podmienok na zabezpečenie nezávislosti tejto osoby. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Článok 10

Registrácia prevádzkovateľov a zariadení v tretích krajinách

1. Komisia na žiadosť prevádzkovateľa zariadenia, ktoré sa nachádza v tretej krajine, zaregistruje informácie o tomto prevádzkovateľovi a jeho zariadení v registri CBAM uvedenom v článku 14 .

2. Žiadosť o registráciu uvedená v odseku 1 obsahuje tieto informácie, ktoré sa majú zahrnúť do registra CBAM pri registrácii:
 - a) meno (názov), adresa a kontaktné údaje prevádzkovateľa;
 - b) miesto každého zariadenia vrátane úplnej adresy a zemepisných súradníc vyjadrených v zemepisnej dĺžke a šírke na šesť desatinných miest;
 - c) hlavná hospodárska činnosť zariadenia .
3. Komisia oznámi zaregistrovanie v registri CBAM prevádzkovateľovi. Registrácia je platná päť rokov od dátumu jej oznámenia prevádzkovateľovi zariadenia.
4. Prevádzkovateľ bezodkladne informuje Komisiu o každej zmene informácií uvedených v odseku 2, ktorá nastane po registrácii, a Komisia aktualizuje príslušné informácie v registri CBAM.
5. Prevádzkovateľ je povinný:
 - a) určiť viazané emisie vypočítané v súlade s metódami stanovenými v prílohe IV podľa druhu tovaru vyrobeného v zariadení uvedeného v odseku 1 tohto článku;

- b) zabezpečiť, aby viazané emisie uvedené v písmene a) tohto odseku overil v súlade so zásadami overovania stanovenými v prílohe VI overovateľ akreditovaný podľa článku 18;
 - c) uchovávať kópiu správy o overení, ako aj záznamy informácií požadovaných na výpočet viazaných emisií v tovare, v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe V, a to počas štyroch rokov od vykonania overenia.
6. Záznamy uvedené v odseku 5 písm. c) tohto článku sú dostatočne podrobné, aby bolo možné overiť viazané emisie v súlade s článkom 8 a prílohou VI, a aby bolo možné preskúmať vyhlásenia CBAM v súlade s článkom 19, ktoré vypracoval schválený deklarant CBAM, ktorému boli poskytnuté príslušné informácie v súlade s odsekom 7 tohto článku.
7. Prevádzkovateľ môže schválenému deklarantovi CBAM poskytnúť informácie o overovaní viazaných emisií uvedených v odseku 5 tohto článku. Schválený deklarant CBAM je oprávnený využiť tieto poskytnuté informácie na splnenie povinnosti uvedenej v článku 8.

8. Prevádzkovateľ môže kedykoľvek požiadať o vyradenie z registra CBAM. Komisia na základe takejto žiadosti a po oznámení príslušným orgánom zruší registráciu prevádzkovateľa a vymaže informácie o tomto prevádzkovateľovi a jeho zariadení z registra CBAM za predpokladu, že tieto informácie nie sú potrebné na preskúmanie predložených vyhlásení CBAM. Komisia môže po tom, čo poskytla dotknutému prevádzkovateľovi možnosť vyjadriť sa a po konzultácii s príslušnými orgánmi, tiež zrušiť registráciu informácií, ak Komisia zistí, že informácie o tomto prevádzkovateľovi už nie sú presné. Komisia informuje príslušné orgány o zrušení registrácie.

Kapitola III

Príslušné orgány

Článok 11

Príslušné orgány

1. Každý členský štát určí príslušný orgán, ktorý vykonáva funkcie a plní povinnosti podľa tohto nariadenia a informuje o tom Komisiu.

Komisia sprístupní členským štátom zoznam všetkých príslušných orgánov a uverejní túto informáciu v *Úradnom vestníku Európskej únie* a sprístupní uvedenú informáciu v registri CBAM.

2. Príslušné orgány si vymieňajú všetky informácie, ktoré sú podstatné alebo potrebné na výkon ich funkcií a povinností podľa tohto nariadenia.

Článok 12

Komisia

Okrem iných úloh, ktoré vykonáva podľa tohto nariadenia, Komisia pomáha príslušným orgánom pri výkone ich funkcií a plnení ich povinností podľa tohto nariadenia a koordinuje ich činnosti tým, že podporuje výmenu a vydávanie usmernení týkajúcich sa najlepších postupov v rámci tohto nariadenia a presadzuje primeranú výmenu informácií a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi navzájom, ako aj medzi príslušnými orgánmi a Komisiou.

Článok 13

Služobné tajomstvo a zverejňovanie informácií

1. Na všetky informácie, ktoré príslušný orgán alebo Komisia získali pri plnení svojich povinností a ktoré majú dôverný charakter alebo boli poskytnuté ako dôverné, sa vzťahuje povinnosť služobného tajomstva. Príslušný orgán ani Komisia takéto informácie nemôžu zverejniť bez výslovného predchádzajúceho súhlasu osoby alebo orgánu, ktorý ich poskytol, alebo na základe práva Únie alebo vnútroštátneho práva.

2. Odchyľne od odseku 1, príslušné orgány a Komisia si môžu takéto informácie vymieňať medzi sebou, s colnými orgánmi, orgánmi zodpovednými za správne alebo trestné sankcie a Európskou prokuratúrou s cieľom zabezpečiť, aby osoby plnili povinnosti podľa tohto nariadenia a aby sa uplatňovali colné predpisy. Takéto vymieňané informácie sú predmetom služobného tajomstva a nesmú sa poskytnúť žiadnej inej osobe ani orgánu s výnimkou ich poskytnutia na základe práva Únie alebo vnútroštátneho práva.

Článok 14

Register CBAM

1. Komisia zriadi register CBAM schválených deklarantov CBAM, a to vo forme štandardizovanej elektronickej databázy obsahujúcej údaje o certifikátoch CBAM týchto schválených deklarantov CBAM. Komisia sprístupňuje informácie v registri CBAM automaticky a v reálnom čase colným orgánom a príslušným orgánom.
2. Register CBAM uvedený v odseku 1 obsahuje účty s informáciami o každom schválenom deklarantovi CBAM, najmä:
 - a) meno (názov), adresu a kontaktné údaje schváleného deklaranta CBAM;

- b) číslo EORI schváleného deklaranta CBAM;
 - c) číslo účtu CBAM;
 - d) identifikačné číslo certifikátov CBAM každého schváleného deklaranta CBAM, ich predajnú cenu, dátum predaja a dátum odovzdania, dátum spätného odkúpenia, alebo dátum ich zrušenia.
3. Register CBAM obsahuje v samostatnej časti údaje o prevádzkovateľoch a zariadeniach v tretích krajinách registrovaných v súlade s článkom 10 ods. 2.
4. Informácie v registri CBAM uvedené v odsekoch 2 a 3 sú dôverné s výnimkou mien (názvov), adries a kontaktných údajov prevádzkovateľov a miest zariadení v tretích krajinách . Prevádzkovateľ sa môže rozhodnúť nesprístupniť svoje meno (názov), adresu a kontaktné údaje verejnosti. Komisia sprístupní verejné informácie v registri CBAM v interoperabilnom formáte.
5. Pre každý tovar uvedený v prílohe I Komisia každoročne zverejní súhrnné emisie viazané v dovážanom tovare.

6. Komisia prijme vykonávacie akty týkajúce sa infraštruktúry a osobitných procesov a postupov registra CBAM vrátane analýzy rizík uvedenej v článku 15, elektronických databáz obsahujúcich informácie uvedené v odsekoch 2 a 3 tohto článku, údajov o účtoch v registri CBAM uvedených v článku 16, prenosi informácií o predaji, spätnom odkúpení a zrušení certifikátov CBAM uvedených v článku 20 a krížovej kontroly informácií uvedených v článku 25 ods. 3 do registra CBAM. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Článok 15

Analýza rizika

1. Komisia vykonáva kontroly na základe rizika týkajúce sa údajov a transakcií zaznamenaných v registri CBAM uvedenom v článku 14 s cieľom zabezpečiť, aby pri nákupe, držbe, odovzdávaní, spätnom odkúpení a zrušení certifikátov CBAM nedochádzalo k nezrovnalostiam.
2. Ak na základe kontrol vykonaných podľa odseku 1 Komisia zistí nezrovnalosti, informuje dotknuté príslušné orgány na účely vykonania ďalšieho vyšetrovania s cieľom napraviť zistené nezrovnalosti.

Článok 16
Účty v registri CBAM

1. Komisia prideli každému schválenému deklarantovi CBAM jedinečné číslo účtu CBAM.
2. Každému schválenému deklarantovi CBAM sa udelí prístup k jeho účtu v registri CBAM.
3. Komisia zriadi účet ihneď po udelení povolenia uvedeného v článku 17 ods. 1 a oznámi to schválenému deklarantovi CBAM.
4. Ak schválený deklarant CBAM ukončil svoju hospodársku činnosť alebo jeho povolenie bolo zrušené, Komisia uzavrie účet tohto schváleného deklaranta CBAM, ak si schválený deklarant CBAM splnil všetky povinnosti podľa tohto nariadenia.

Článok 17

Povolenie

1. Ak sa v súlade s článkom 5 predkladá žiadosť o povolenie, príslušný orgán v členskom štáte, v ktorom je žiadateľ usadený, udelí status schváleného deklaranta CBAM, ak sú splnené kritériá stanovené v odseku 2 tohto článku. Status schváleného deklaranta CBAM sa uznáva vo všetkých členských štátoch.

Pred udelením statusu schváleného deklaranta CBAM príslušný orgán uskutoční konzultačný postup týkajúci sa žiadosti o povolenie prostredníctvom registra CBAM. Konzultačný postup zahŕňa príslušné orgány v ostatných členských štátoch a Komisiu a nepresiahne 15 pracovných dní.

2. Kritériá na udelenie statusu schváleného deklaranta CBAM sú :
 - a) žiadateľ sa nedopustil závažného alebo opakovaného porušenia colných predpisov, daňových pravidiel, pravidiel týkajúcich sa zneužívania trhu alebo tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých podľa tohto nariadenia, a najmä žiadateľ nemá žiadny záznam o spáchaní závažného trestného činu súvisiaceho s jeho hospodárskou činnosťou počas piatich rokov predchádzajúcich podaniu žiadosti;

- b) žiadateľ preukáže svoju finančnú a operačnú spôsobilosť plniť si povinnosti podľa tohto nariadenia;
 - c) žiadateľ je usadený v členskom štáte, v ktorom je žiadosť predložená; a
 - d) žiadateľovi bolo pridelené číslo EORI v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
3. Ak príslušný orgán zistí, že nie sú splnené kritériá stanovené v odseku 2 tohto článku, alebo ak žiadateľ neposkytol informácie uvedené v článku 5 ods. 5, udelenie statusu schváleného deklaranta CBAM odmietne. V takomto rozhodnutí o odmietnutí statusu schváleného deklaranta CBAM sa uvedú dôvody odmietnutia a informácie o možnosti odvolať sa.
4. Rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým sa udeľuje status schváleného deklaranta CBAM, sa zaregistruje v registri CBAM a obsahuje tieto informácie:
- a) meno (názov), adresa a kontaktné údaje schváleného deklaranta CBAM;
 - b) číslo EORI schváleného deklaranta CBAM;
 - c) číslo účtu CBAM pridelené schválenému deklarantovi CBAM v súlade s článkom 16 ods. 1;
 - d) záruka požadovaná v súlade s odsekom 5 tohto článku.

5. Na účely splnenia kritérií stanovených v odseku 2 písm. b) tohto článku príslušný orgán požaduje poskytnutie záruky , ak medzi tým, ako sa žiadateľ usadil, a rokom predloženia žiadosti v súlade s článkom 5 ods. 1 neprešli dva finančné roky.

Príslušný orgán stanoví výšku záruky na základe výpočtu tak, aby zodpovedala výške súhrnnej hodnoty počtu certifikátov CBAM, ktoré by schválený deklarant CBAM musel odovzdať v súlade s článkom 22 v súvislosti s dovozom tovaru nahláseným v súlade s článkom 5 ods. 5 písm. g). Poskytnutá záruka je bankovou zárukou splatnou na prvé požiadanie finančnou inštitúciou pôsobiace v Únii alebo inou formou záruky poskytujúcou rovnaký stupeň istoty.

6. Ak príslušný orgán zistí, že poskytnutá záruka nezabezpečuje alebo už nepostačuje na zabezpečenie finančnej a prevádzkovej kapacity schváleného deklaranta CBAM na plnenie jeho povinností podľa tohto nariadenia, požiada schváleného deklaranta CBAM, aby si zvolil medzi poskytnutím dodatočnej záruky alebo nahradením pôvodnej záruky novou zárukou v súlade s odsekom 5.
7. Príslušný orgán uvoľní záruku ihneď po 31. máji druhého roku, v ktorom schválený deklarant CBAM odovzdal certifikáty CBAM v súlade s článkom 22.

8. Príslušný orgán zruší status schváleného deklaranta CBAM, ak:
- a) schválený deklarant CBAM požiada o jeho zrušenie; alebo
 - b) schválený deklarant CBAM už nespĺňa kritériá stanovené v odseku 2 alebo 6 tohto článku alebo sa podieľal na závažnom alebo opakovanom porušení povinnosti odovzdať certifikáty CBAM uvedenej v článku 22 ods. 1 alebo povinnosti zabezpečiť dostatočný počet certifikátov CBAM na svojom účte v registri CBAM na konci každého štvrt'roka uvedenej v článku 22 ods. 2.

Pred zrušením statusu schváleného deklaranta CBAM príslušný orgán poskytne schválenému deklarantovi CBAM možnosť byť vypočutý a uskutoční konzultačný postup o možnom zrušení takéhoto statusu. Konzultačný postup zahŕňa príslušné orgány v ostatných členských štátoch a Komisiu a nepresiahne 15 pracovných dní.

Každé rozhodnutie o zrušení musí obsahovať dôvody rozhodnutia, ako aj informácie o práve na odvolanie.

9. Príslušný orgán zaznamená v registri CBAM informácie o:
- a) žiadateľoch, ktorých žiadosť o povolenie bola zamietnutá podľa odseku 3; a

b) osobách, ktorých status schváleného deklaranta CBAM bol zrušený podľa odseku 8.

10. Komisia prijíma prostredníctvom vykonávacích aktov podmienky:

- a) uplatňovania kritérií uvedených v odseku 2 tohto článku vrátane kritéria nepodieľania sa na závažnom alebo opakovanom porušení podľa odseku 2 písm. a) tohto článku;
- b) uplatňovania záruky uvedenej v odsekoch 5, 6 a 7 tohto článku;
- c) uplatňovania kritérií závažného alebo opakovaného porušenia uvedeného v odseku 8 tohto článku;
- d) dôsledkov zrušenia statusu schváleného deklaranta CBAM uvedeného v odseku 8 tohto článku; a
- e) osobitných lehôt a formátu konzultačného postupu uvedeného v odsekoch 1 a 8 tohto článku.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Článok 18
Akreditácia overovateľov

1. Akreditovaným overovateľom na účely tohto nariadenia je každá osoba akreditovaná v súlade s vykonávacím nariadením (EÚ) 2018/2067 pre príslušnú skupinu činností. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty s cieľom identifikovať príslušné skupiny činností zabezpečením zosúladenia kvalifikácií akreditovaného overovateľa potrebných na vykonávanie overení na účely tohto nariadenia s príslušnou skupinou činností uvedenou v prílohe I k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2018/2067 a uvedenou v osvedčení o akreditácii. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2 tohto nariadenia.
2. Vnútroštátny akreditačný orgán môže na požiadanie akreditovať osobu ako overovateľa na účely tohto nariadenia, pokiaľ sa na základe predloženej dokumentácie domnieva, že táto osoba je spôsobilá uplatňovať zásady overovania uvedené v prílohe VI pri plnení úloh overovania viazaných emisií podľa článkov 8 a 10.

3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 28 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením podmienok udeľovania akreditácie uvedenej v odseku 2 tohto článku, kontroly a dohľadu nad akreditovanými overovateľmi, zrušenia akreditácie a vzájomného uznávania a partnerského hodnotenia akreditačných orgánov.

Článok 19

Preskúmanie vyhlásení CBAM

1. Komisia plní úlohu dohľadu pri preskúmaní vyhlásení CBAM.
2. Komisia môže preskúmať vyhlásenia CBAM v súlade so stratégiou preskúmania vrátane rizikových faktorov v rámci lehoty, ktorá sa končí štvrtým rokom po roku, v ktorom mali byť vyhlásenia CBAM predložené.

Preskúmanie môže pozostávať z overenia informácií poskytnutých vo vyhlásení CBAM a v správach o overení na základe informácií oznámených colnými orgánmi v súlade s článkom 25 a akýchkoľvek iných relevantných dôkazov, ako aj na základe každého auditu, ktorý sa považuje za potrebný, a to aj v priestoroch schváleného deklaranta CBAM.

Komisia oznámi začatie a výsledky preskúmania príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom je deklarant CBAM usadený, prostredníctvom registra CBAM.

Príslušný orgán členského štátu, v ktorom je schválený deklarant CBAM usadený, môže preskúmať aj vyhlásenie CBAM v lehote uvedenej v prvom pododseku tohto odseku.

Príslušný orgán oznámi začatie a výsledky preskúmania Komisii prostredníctvom registra CBAM.

3. Komisia pravidelne stanovuje osobitné rizikové faktory a body, ktorým treba venovať pozornosť, a to na základe analýzy rizík v súvislosti s vykonávaním CBAM na úrovni Únie, pričom zohľadní informácie obsiahnuté v registri CBAM, údaje oznámené colnými orgánmi a iné relevantné zdroje informácií vrátane kontrol a previerok vykonaných podľa článku 15 ods. 2 a článku 25.

Komisia takisto uľahčuje výmenu informácií s príslušnými orgánmi o podvodných činnostiach a sankciách uložených v súlade s článkom 26.

4. Ak schválený deklarant CBAM nepredloží vyhlásenie CBAM v súlade s článkom 6 alebo ak sa Komisia na základe svojho posúdenia podľa odseku 2 tohto článku domnieva, že deklarovaný počet certifikátov CBAM nie je správny, Komisia posúdi povinnosti uvedeného schváleného deklaranta CBAM podľa tohto nariadenia na základe informácií, ktoré má k dispozícii. Komisia stanoví predbežný výpočet celkového počtu certifikátov CBAM, ktoré mali byť odovzdané, a to najneskôr do 31. decembra roku nasledujúcom po roku, v ktorom malo byť vyhlásenie CBAM predložené, alebo v prípade potreby najneskôr do 31. decembra štvrtého roka nasledujúceho po roku, v ktorom bolo predložené nesprávne vyhlásenie CBAM. Komisia poskytne príslušným orgánom takýto predbežný výpočet na orientačné účely a bez toho, aby bol dotknutý konečný výpočet stanovený príslušným orgánom členského štátu, v ktorom je schválený deklarant CBAM usadený.
5. Ak príslušný orgán dospeje k záveru, že deklarovaný počet certifikátov CBAM, ktoré sa majú odovzdať, je nesprávny alebo že nebolo predložené žiadne vyhlásenie CBAM v súlade s článkom 6, určí počet certifikátov CBAM, ktoré mal schválený deklarant CBAM odovzdať, pričom zohľadní informácie poskytnuté Komisiou.

Príslušný orgán oznámi schválenému deklarantovi CBAM svoje rozhodnutie o určenom počte certifikátov CBAM a požiada, aby schválený deklarant CBAM odovzdal dodatočné certifikáty CBAM do jedného mesiaca.

Rozhodnutie príslušného orgánu musí obsahovať dôvody rozhodnutia, ako aj informácie o práve na odvolanie. Rozhodnutie sa oznamuje aj prostredníctvom registra CBAM.

Ak sa príslušný orgán po prijatí predbežného výpočtu od Komisie v súlade s odsekmi 2 a 4 tohto článku rozhodne neprijat' žiadne opatrenie, príslušný orgán o tom informuje Komisiu prostredníctvom registra CBAM.

6. Ak príslušný orgán dospeje k záveru, že počet odovzdaných certifikátov CBAM presahuje počet, ktorý sa mal odovzdať, bezodkladne o tom informuje Komisiu. Nadbytočne odovzdané certifikáty CBAM sa späťne odkúpia v súlade s článkom 23.

Kapitola IV

Certifikáty CBAM

Článok 20

Predaj certifikátov CBAM

1. Členský štát predáva certifikáty CBAM na spoločnej centrálnej platforme schváleným deklarantom CBAM usadeným v danom členskom štáte.
2. Komisia zriadi a riadi spoločnú centrálnu platformu na základe postupu spoločného verejného obstarávania medzi Komisiou a členskými štátmi.

Komisia a príslušné orgány majú prístup k informáciám na spoločnej centrálnej platforme.

3. Informácie o predaji, spätnom odkúpení a zrušení certifikátov CBAM na spoločnej centrálnej platforme sa na konci každého pracovného dňa prevedú do registra CBAM.
4. Certifikáty CBAM sa predávajú schváleným deklarantom CBAM za cenu vypočítanú v súlade s článkom 21.

5. Komisia zabezpečí, aby sa každému certifikátu CBAM pri jeho vytvorení pridelilo jedinečné identifikačné číslo. Komisia zaregistruje jedinečné identifikačné číslo a cenu a dátum predaja certifikátu CBAM v registri CBAM na účte schváleného deklaranta CBAM, ktorý tento certifikát kupuje.
6. Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 28, ktorými sa doplní toto nariadenie tým, že ďalej spresní harmonogram, správu a iné aspekty súvisiace s riadením predaja a spätného odkúpenia certifikátov CBAM s cieľom dosiahnuť súlad s postupmi stanovenými v nariadení Komisie (EÚ) č. 1031/2010¹.

Článok 21

Cena certifikátov CBAM

1. Komisia vypočíta cenu certifikátov CBAM za každý kalendárny týždeň ako priemer záverečných cien kvót EU ETS na aukčnej platforme v súlade s postupmi stanovenými v nariadení (EÚ) č. 1031/2010.

Pre tie kalendárne týždne, v ktorých nie sú plánované aukcie na aukčnej platforme, je cenou certifikátov CBAM priemer záverečných cien kvót EU ETS z posledného týždňa, v ktorom sa konali aukcie na aukčnej platforme.

¹ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1031/2010 z 12. novembra 2010 o harmonograme, správe a iných aspektoch obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov formou aukcie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (Ú. v. EÚ L 302, 18.11.2010, s. 1).

2. Komisia uverejní priemernú cenu uvedenú v druhom pododseku odseku 1 na svojom webovom sídle alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom v prvý pracovný deň nasledujúceho kalendárneho týždňa. Táto cena sa uplatní od prvého pracovného dňa nasledujúceho po jej zverejnení do prvého pracovného dňa nasledujúceho kalendárneho týždňa.
3. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty týkajúce sa uplatňovania metodiky výpočtu priemernej ceny certifikátov CBAM stanovenej v odseku 1 tohto článku a praktické opatrenia týkajúce sa uverejňovania tejto ceny. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Článok 22

Odovzdávanie certifikátov CBAM

1. Schválený deklarant CBAM do 31. mája každého roku a po prvýkrát v roku 2027 za rok 2026 odovzdá prostredníctvom registra CBAM za kalendárny rok predchádzajúci odovzdaniu taký počet certifikátov CBAM, ktorý zodpovedá viazaným emisiám deklarovaným v súlade s článkom 6 ods. 2 písm. c) a overeným v súlade s článkom 8. Komisia odstráni odovzdané certifikáty CBAM z registra CBAM. Schválený deklarant CBAM zabezpečí, aby bol na jeho účte v registri CBAM k dispozícii požadovaný počet certifikátov CBAM.

2. Schválený deklarant CBAM zabezpečí, aby počet certifikátov CBAM na jeho účte v registri CBAM na konci každého štvrt'roku zodpovedal minimálne 80 % viazaných emisií, určených odkazom na štandardné hodnoty v súlade s metódami uvedenými v prílohe IV, pri každom tovare, ktorý doviezol od začiatku kalendárneho roku.
3. Ak Komisia zistí, že počet certifikátov CBAM na účte schváleného deklaranta CBAM nie je v súlade s povinnosťami podľa odseku 2, oznámi to prostredníctvom registra CBAM príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom je schválený deklarant CBAM usadený.

Príslušný orgán oznámi schválenému deklarantovi CBAM potrebu zabezpečiť na svojom účte dostatočný počet certifikátov CBAM do jedného mesiaca od takéhoto oznámenia.

Príslušný orgán zaregistruje oznámenie schválenému deklarantovi CBAM a odpoveď od neho v registri CBAM.

Článok 23

Spätné odkúpenie certifikátov CBAM

1. Ak o to schválený deklarant CBAM požiada, členský štát, v ktorom je tento schválený deklarant CBAM usadený, spätné odkúpi nadbytočné certifikáty CBAM, ktoré zostávajú na účte deklaranta v registri CBAM po odovzdaní certifikátov v súlade s článkom 22.

Komisia spätné odkúpi nadbytočné certifikáty CBAM prostredníctvom centrálnej spoločnej platformy uvedenej v článku 20 v mene členského štátu, v ktorom je schválený deklarant CBAM usadený. Schválený deklarant CBAM predloží žiadosť o spätné odkúpenie do 30. júna každého roka, počas ktorého boli certifikáty CBAM odovzdané.

2. Počet certifikátov, ktorých sa týka spätné odkúpenie uvedené v odseku 1, sa obmedzí na jednu tretinu celkového počtu certifikátov CBAM, ktoré schválený deklarant CBAM zakúpil počas predchádzajúceho kalendárneho roku.
3. Cenou pri spätnom odkúpení každého certifikátu CBAM je cena, ktorú schválený deklarant CBAM zaplatil za daný certifikát v čase nákupu.

Článok 24
Zrušenie certifikátov CBAM

Komisia 1. júla každého roku zruší všetky certifikáty CBAM, ktoré boli zakúpené počas roka pred predchádzajúcim kalendárnym rokom a ktoré zostali na účte schváleného deklaranta CBAM v registri CBAM. Tieto certifikáty CBAM sa rušia bez akejkoľvek kompenzácie.

Ak je počet certifikátov CBAM, ktoré sa majú odovzdať, spochybnený v prebiehajúcom spore v členskom štáte, Komisia pozastaví zrušenie certifikátov CBAM v rozsahu zodpovedajúcom spornej sume. Príslušný orgán členského štátu, v ktorom je schválený deklarant CBAM usadený, bezodkladne oznámi Komisii všetky relevantné informácie.

Kapitola V
Pravidlá vzťahujúce sa na dovoz tovaru

Článok 25
Pravidlá vzťahujúce sa na dovoz tovaru

1. Colné orgány nepovolía dovoz tovaru inou osobou než schváleným deklarantom CBAM.

2. Colné orgány pravidelne a automaticky, a to najmä prostredníctvom mechanizmu dohľadu ustanoveného podľa článku 56 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, oznamujú Komisii špecifické informácie o tovare deklarovanom na dovoz. Tieto informácie zahŕňajú číslo EORI a číslo účtu CBAM schváleného deklaranta CBAM, osemmiestny číselný znak KN tovaru, množstvo, krajinu pôvodu, dátum colného vyhlásenia a colný režim.
3. Komisia oznámi informácie uvedené v odseku 2 tohto článku príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom je schválený deklarant CBAM usadený, a v prípade každého deklaranta CBAM krížovo skontroluje uvedené informácie s údajmi v registri CBAM podľa článku 14.
4. Colné orgány môžu v súlade s článkom 12 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 poskytovať Komisii a príslušnému orgánu členského štátu, ktorý udelil status schváleného deklaranta CBAM, dôverné informácie, ktoré colné orgány získali pri plnení svojich povinností alebo ktoré im boli poskytnuté ako dôverné.
5. Nariadenie (ES) č. 515/97 sa vzťahuje mutatis mutandis na toto nariadenie.

6. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty, ktorými sa vymedzujú informácie a periodicita, harmonogram a prostriedky používané na oznamovanie informácií podľa odseku 2 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Kapitola VI

Presadzovanie

Článok 26

Pokuty

1. Schválený deklarant CBAM, ktorý do 31. mája každého roka neodovzdá počet certifikátov CBAM zodpovedajúcí emisiám viazaným v tovare dovezenom počas predchádzajúceho kalendárneho roku, je povinný zaplatiť pokutu. Takáto pokuta je totožná s pokutou za prekročenie emisií stanovenou v článku 16 ods. 3 smernice 2003/87/ES a zvýšená podľa článku 16 ods. 4 uvedenej smernice, podľa pravidiel platných v roku dovozu tovaru. Takáto pokuta sa uplatňuje za každý certifikát CBAM, ktorý schválený deklarant CBAM neodovzdal.

2. Ak osoba, ktorá nie je schváleným deklarantom CBAM, uvádza tovar na colné územie Únie bez toho, aby si splnila povinnosti podľa tohto nariadenia, je povinná zaplatiť pokutu. Takáto pokuta musí byť účinná, primeraná a odrádzajúca a v závislosti najmä od trvania, závažnosti, rozsahu, úmyselného charakteru a opakovania takéhoto porušenia a úrovne spolupráce danej osoby s príslušným orgánom sa rovná trojnásobku až päťnásobku pokuty uvedenej v odseku 1 a je uplatniteľná v roku uvedenia tovaru na colné územie Únie za každý certifikát CBAM, ktorý táto osoba neodovzdala.
3. Platba pokuty nezavahuje schváleného deklaranta CBAM povinnosti odovzdať počet certifikátov CBAM, ktoré v danom roku neboli odovzdané.
4. Ak príslušný orgán určí, a to aj na základe predbežných výpočtov Komisie v súlade s článkom 19, že schválený deklarant CBAM si nesplnil povinnosť odovzdať certifikáty CBAM, ako je stanovené v odseku 1 tohto článku, alebo že osoba uviedla na colné územie Únie tovar bez toho, aby si splnila povinnosti podľa tohto nariadenia stanovené v odseku 2 tohto článku, príslušný orgán uloží pokutu podľa odseku 1 alebo prípadne podľa odseku 2 tohto článku. Na tento účel príslušný orgán oznámi schválenému deklarantovi CBAM alebo, ak sa uplatňuje odsek 2 tohto článku, osobe:
 - a) že príslušný orgán dospel k záveru, že schválený deklarant CBAM alebo osoba uvedená v odseku 2 tohto článku si nesplnili povinnosti podľa tohto nariadenia;

- b) dôvody svojho záveru;
 - c) výšku pokuty uloženej schválenému deklarantovi CBAM alebo osobe uvedenej v odseku 2 tohto článku;
 - d) dátum, od ktorého je pokuta splatná;
 - e) opatrenia, ktoré má schválený deklarant CBAM alebo osoba uvedená v odseku 2 tohto článku prijať, na zaplatenie pokuty; a
 - f) právo schváleného deklaranta CBAM alebo osoby uvedenej v odseku 2 tohto článku na odvolanie.
5. Ak pokuta nebola zaplatená v stanovenej lehote uvedenej v odseku 4 písmene d), príslušný orgán zabezpečí zaplatenie tejto pokuty všetkými prostriedkami, ktoré má k dispozícii podľa vnútroštátneho práva dotknutého členského štátu.
6. Členské štáty oznámia rozhodnutia o pokutách uvedených v odsekoch 1 a 2 Komisii a zaregistrujú konečnú platbu uvedenú v odseku 5 v registri CBAM.

Článok 27
Obchádzanie pravidiel

1. Komisia na základe relevantných a objektívnych údajov v súlade s týmto článkom podnikne kroky s cieľom riešiť praktiky obchádzania tohto nariadenia.
2. Praktiky obchádzania sa vymedzujú ako zmena v štruktúre obchodu s tovarom, ktorá vyplýva z praktiky, postupu alebo činnosti, pre ktorú neexistuje iné dostatočné opodstatnenie alebo hospodársky dôvod okrem úplného alebo čiastočného vyhýbania sa niektorej z povinností stanovených v tomto nariadení. Takáto praktika, postup alebo činnosť môžu okrem iného pozostávať z:
 - a) miernej úpravy príslušného tovaru tak, aby patril pod číselné znaky KN, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, okrem prípadov, keď táto úprava mení jeho základné vlastnosti;
 - b) umelého rozdelenia zásielok na časti tak, aby vlastná hodnota jednotlivých zásielok nepresiahla prahovú hodnotu uvedenú v článku 2 ods. 3.
3. Komisia priebežne monitoruje situáciu na úrovni Únie s cieľom identifikovať praktiky obchádzania, a to aj dohľadom nad trhom alebo na základe všetkých relevantných zdrojov informácií, ako sú napríklad oznámenia a správy od organizácií občianskej spoločnosti.

4. Členský štát alebo každá strana, ktorá je dotknutá ktoroukoľvek zo situácií uvedených v odseku 2 alebo má z nich prospech, môže Komisii oznámiť, ak čelí praktikám obchádzania. Zainteresované strany iné ako priamo dotknuté strany alebo strany, ktoré majú prospech, napríklad organizácie na ochranu životného prostredia a mimovládne organizácie, ktoré nájdu konkrétne dôkazy o praktikách obchádzania, môžu takisto oznámiť tieto skutočnosti Komisii.
5. Oznámenie uvedené v odseku 4 musí obsahovať dôvody, na ktorých je založené, a relevantné údaje a štatistiky na podporu tvrdenia o obchádzaní tohto nariadenia. Komisia začne prešetrovanie tvrdenia o obchádzaní buď v prípade, že jej to oznámil členský štát alebo dotknutá strana, strana získavajúca prospech alebo iná zainteresovaná strana za predpokladu, že oznámenie spĺňa požiadavky uvedené v tomto odseku, alebo ak Komisia sama určí, že takéto prešetrovanie je potrebné. Pri vykonávaní prešetrovania môžu Komisii pomáhať príslušné orgány a colné orgány. Komisia ukončí prešetrovanie do deviatich mesiacov od dátumu oznámenia. Keď sa začne prešetrovanie, Komisia to oznámi všetkým príslušným orgánom.
6. Ak má Komisia vzhľadom na relevantné údaje, správy a štatistiky, vrátane údajov, ktoré poskytnú colné orgány, dostatočné dôvody domnievať sa, že v jednom alebo vo viacerých členských štátoch dochádza k okolnostiam uvedeným v odseku 2 písm. a) tohto článku ustáleným spôsobom, je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 28 s cieľom zmeniť zoznam tovaru v prílohe I doplnením príslušných mierne upravených výrobkov uvedených v odseku 2 písm. a) tohto článku na účely zabránenia takému obchádzaniu.

Kapitola VII

Vykonávanie delegovania právomoci a postup výboru

Článok 28

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 2 ods. 10, článku 2 ods. 11, článku 18 ods. 3, článku 20 ods. 6 a článku 27 ods. 6 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 2 ods. 10 a 11, článku 18 ods. 3, článku 20 ods. 6 a v článku 27 ods. 6 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať.

4. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť žiadneho delegovaného aktu, ktorý už nadobudol účinnosť.
5. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
6. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
7. Delegovaný akt prijatý podľa článku 2 ods. 10 a 11, článku 18 ods. 3, článku 20 ods. 6 a článku 27 ods. 6 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 29

Postup výboru

1. Komisii pomáha Výbor pre CBAM. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Kapitola VIII

Podávanie správ a preskúmanie

Článok 30

Preskúmanie a podávanie správ Komisiou

1. Komisia po konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami zhromažďuje potrebné informácie s cieľom rozšíriť rozsah pôsobnosti tohto nariadenia, ako sa uvádza v odseku 2 písm. a) a podľa neho, a na účely vypracovania metód výpočtu viazaných emisií na základe metód environmentálnej stopy.

2. Pred koncom prechodného obdobia uvedeného v článku 32 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia.

Správa obsahuje posúdenie:

- a) možnosti rozšíriť rozsah na:
 - i) viazané nepriame emisie v tovare uvedenom v prílohe II;
 - ii) viazané emisie v preprave tovaru uvedeného v prílohe I a v dopravných službách;
 - iii) tovar, pri ktorom hrozí riziko úniku uhlíka, iný ako tovar uvedený v prílohe I, a najmä organické chemikálie a polyméry;
 - iv) iné vstupné materiály (prekurzory) pre tovar uvedený v prílohe I;
- b) kritérií, ktoré sa majú použiť na identifikáciu tovaru, ktorý sa má zaradiť do zoznamu v prílohe I k tomuto nariadeniu, na základe odvetví vystavených riziku úniku uhlíka identifikovaných podľa článku 10b smernice 2003/87/ES; k tomuto posúdeniu sa pripojí harmonogram postupného začleňovania tovaru do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia do roku 2030, pričom sa zohľadní najmä úroveň rizika príslušného úniku uhlíka;

- c) technických požiadaviek na výpočet viazaných emisií pre iný tovar, ktorý sa má zahrnúť do zoznamu v prílohe I;
- d) pokroku dosiahnutého v medzinárodných diskusiách o opatreniach v oblasti klímy;
- e) systému riadenia vrátane administratívnych nákladov;
- f) vplyvu tohto nariadenia na tovar uvedený v prílohe I dovážaný z rozvojových krajín s osobitným zreteľom na najmenej rozvinuté krajiny, ako ich určila Organizácia Spojených národov, a na účinky poskytnutej technickej pomoci;
- g) metodiky výpočtu nepriamych emisií podľa článku 7 ods. 7 a bodu 4.3 prílohy IV.

3. Aspoň jeden rok pred skončením prechodného obdobia Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, ktorá určuje výrobky v ďalšej časti hodnotového reťazca tovaru uvedeného v prílohe I, v prípade ktorých odporúča zvážiť ich zahrnutie do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Na tento účel Komisia včas vypracuje metodiku, ktorá by mala byť založená na relevantnosti z hľadiska kumulovaných emisií skleníkových plynov a rizika úniku uhlíka.

4. K správam uvedeným v odsekoch 2 a 3 sa do konca prechodného obdobia v prípade potreby pripojí legislatívny návrh vrátane podrobného posúdenia vplyvu, najmä s cieľom rozšíriť rozsah pôsobnosti tohto nariadenia na základe záverov uvedených v týchto správach.
5. Komisia každé dva roky od konca prechodného obdobia v rámci svojej výročnej správy Európskemu parlamentu a Rade podľa článku 10 ods. 5 smernice 2003/87/ES posúdi účinnosť mechanizmu CBAM pri riešení rizika úniku uhlíka v prípade tovaru vyrobeného v Únii na vývoz do tretích krajín, ktoré neuplatňujú EU ETS alebo podobný mechanizmus stanovovania cien uhlíka. V správe sa posúdi najmä vývoj vývozu Únie v odvetviach CBAM a vývoj týkajúci sa obchodných tokov a viazaných emisií tohto tovaru na svetovom trhu. Ak sa v správe dospeje k záveru, že existuje riziko úniku uhlíka v prípade tovaru vyrobeného v Únii na vývoz do takýchto tretích krajín, ktoré neuplatňujú EU ETS ani podobný mechanizmus stanovovania cien uhlíka, Komisia v prípade potreby predloží legislatívny návrh na riešenie tohto rizika spôsobom, ktorý je v súlade s právom Svetovej obchodnej organizácie a ktorý zohľadňuje dekarbonizáciu zariadení v Únii.
6. Komisia monitoruje fungovanie mechanizmu CBAM s cieľom zhodnotiť vplyvy a možné úpravy v jeho uplatňovaní.

Do 1. januára 2028 a následne každé dva roky Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia a fungovaní mechanizmu CBAM. Táto správa obsahuje aspoň:

- a) posúdenie vplyvu mechanizmu CBAM na:
 - i) únik uhlíka, a to aj v súvislosti s vývozom;
 - ii) sektory, na ktoré sa nariadenie vzťahuje;
 - iii) vnútorný trh, hospodársky a územný vplyv v celej Únii;
 - iv) infláciu a cenu komodít;
 - v) účinok na priemyselné odvetvia využívajúce tovar uvedený v prílohe I;
 - vi) medzinárodný obchod vrátane presunu zdrojov; a
 - vii) najmenej rozvinuté krajiny;
- b) posúdenie:
 - i) systému riadenia vrátane posúdenia vykonávania a správy schvaľovania deklarantov CBAM členskými štátmi;
 - ii) rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia;

- iii) praktík obchádzania;
 - iv) uplatňovania pokút v členských štátoch;
- c) výsledky vyšetrovaní a uložených pokút;
- d) súhrnné informácie o intenzite emisií podľa jednotlivých krajín pôvodu pre rôzny tovar uvedený v prílohe I.
7. Ak nastane nepredvídateľná, výnimočná a nevyprovokovaná udalosť mimo kontroly jednej alebo viacerých tretích krajín, na ktoré sa vzťahuje mechanizmus CBAM, a táto udalosť má deštruktívne dôsledky na hospodársku a priemyselnú infraštruktúru takejto dotknutej krajiny alebo krajín, Komisia posúdi situáciu a predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, ktorá bude v prípade potreby doplnená o legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia, s cieľom stanoviť potrebné predbežné opatrenia na riešenie týchto výnimočných okolností.
8. Od konca prechodného obdobia uvedeného v článku 32 tohto nariadenia Komisia v rámci každoročného podávania správ podľa článku 41 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947¹ vyhodnotí, ako financovanie podľa uvedeného nariadenia prispelo k dekarbonizácii výrobného priemyslu v najmenej rozvinutých krajinách, a podá o tom správu.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).

Kapitola IX

Koordinácia s bezodplatným pridelovaním kvót v rámci EU ETS

Článok 31

Bezodplatné pridelovanie kvót v rámci EU ETS a povinnosť odovzdávať certifikáty CBAM

1. Certifikáty CBAM, ktoré sa majú odovzdať v súlade s článkom 22 tohto nariadenia, sa upravujú tak, aby odrážali rozsah, v akom sa v súlade s článkom 10a smernice 2003/87/ES bezodplatne pridelujú kvóty EU ETS zariadeniam, ktoré v Únii vyrábajú tovar uvedený v prílohe I k tomuto nariadeniu.
2. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty, v ktorých sa stanovujú podrobné pravidlá pre výpočet úpravy, ako sa uvádza v odseku 1 tohto článku. Takéto podrobné pravidlá sa vypracujú s odkazom na zásady uplatňované v EU ETS na bezodplatné pridelovanie kvót zariadeniam, ktoré v rámci Únie vyrábajú tovar uvedený v prílohe I, pričom sa zohľadnia rôzne referenčné kritériá používané v EU ETS na bezodplatné pridelovanie kvót s cieľom skombinovať ich do zodpovedajúcich hodnôt pre dotknutý tovar a zohľadniť príslušné vstupné materiály (prekurzory). Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2.

Kapitola X

Prechodné ustanovenia

Článok 32

Rozsah prechodného obdobia

Počas prechodného obdobia od 1. októbra 2023 do 31. decembra 2025 sa povinnosti dovozcu podľa tohto nariadenia obmedzujú na ohlasovacie povinnosti stanovené v článkoch 33, 34 a 35 tohto nariadenia. Ak je dovozca usadený v členskom štáte a určí si nepriameho colného zástupcu v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 a ak s tým nepriamy colný zástupca súhlasí, ohlasovacie povinnosti sa vzťahujú na tohto nepriameho colného zástupcu. Ak dovozca nie je usadený v členskom štáte, ohlasovacie povinnosti sa vzťahujú na nepriameho colného zástupcu.

Článok 33

Dovoz tovaru

1. Colné orgány informujú dovozcu alebo v situáciách, na ktoré sa vzťahuje článok 32, nepriameho colného zástupcu o ohlasovacej povinnosti uvedenej v článku 35 najneskôr v čase prepustenia tovaru do voľného obehu .

2. Colné orgány pravidelne a automaticky, a to najmä prostredníctvom mechanizmu dohľadu ustanoveného podľa článku 56 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 alebo elektronickými prostriedkami prenosu údajov oznámia Komisii informácie o dovážanom tovare vrátane zušľachtených výrobkov získaných v colnom režime pasívny zušľachtovací styk. Uvedené informácie zahŕňajú číslo EORI colného deklaranta a dovozcu, osemmiestny číselný znak KN, množstvo, krajinu pôvodu, dátum colného vyhlásenia a colný režim.
3. Komisia poskytne informácie uvedené v odseku 2 príslušným orgánom členských štátov, v ktorých sú colný deklarant a v relevantných prípadoch aj dovozca usadení.

Článok 34

Ohlasovacia povinnosť v prípade určitých colných režimov

1. V prípade dovozu zušľachtených výrobkov získaných v colnom režime aktívny zušľachtovací styk podľa článku 256 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, zahŕňa ohlasovacia povinnosť uvedená v článku 35 tohto nariadenia informácie o tovare, ktorý bol prepustený do colného režimu aktívny zušľachtovací styk a ktorého výsledkom sú dovezené zušľachtené výrobky, a to aj v prípade, ak zušľachtené výrobky nie sú uvedené v prílohe I k tomuto nariadeniu. Tento odsek sa uplatňuje aj vtedy, ak sú zušľachtené výrobky získané v colnom režime aktívny zušľachtovací styk, vráteným tovarom, ako sa uvádza v článku 205 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.

2. Ohlasovacia povinnosť uvedená v článku 35 tohto nariadenia sa neuplatňuje na dovoz:
 - a) zušľachtených výrobkov získaných v colnom režime pasívny zušľachtovací styk uvedenom v článku 259 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
 - b) tovaru, ktorý spĺňa podmienky na vrátený tovar v súlade s článkom 203 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.

Článok 35

Ohlasovacia povinnosť

1. Každý dovozca, alebo v situáciách, na ktoré sa vzťahuje článok 32, nepriamy colný zástupca, ktorý doviezol tovar v danom štvrtroku kalendárneho roka, predkladá Komisii za uvedený štvrtrok správu (ďalej len „správa o CBAM“) obsahujúcu informácie o tovare dovezenom v uvedenom štvrtroku, a to najneskôr jeden mesiac po skončení uvedeného štvrtroka.
2. Správa o CBAM obsahuje tieto informácie:
 - a) celkové množstvo každého druhu tovaru vyjadrené v megawatthodinách v prípade elektriny a v tonách pri ostatnom tovare, špecifikované za každé zariadenie vyrábajúce tovar v krajine pôvodu;

- b) skutočné celkové viazané emisie vyjadrené v tonách emisií CO₂e na megawatthodinu elektriny alebo v prípade iného tovaru v tonách emisií CO₂e na tonu každého druhu tovaru, vypočítané v súlade s metódou stanovenou v prílohe IV;
 - c) celkové nepriame emisie vypočítané v súlade s vykonávacím aktom uvedeným v odseku 7;
 - d) cenu uhlíka splatnú v krajine pôvodu v prípade viazaných emisií v dovezenom tovare, a to s prihliadnutím na akúkoľvek zľavu alebo inú dostupnú formu kompenzácie.
3. Komisia pravidelne oznamuje relevantným príslušným orgánom zoznam uvedených dovozcov alebo nepriamych colných zástupcov usadených v členskom štáte vrátane zodpovedajúcich odôvodnení, o ktorých má dôvody domnievať sa, že nesplnili povinnosť predložiť správu o CBAM v súlade s odsekom 1.

4. Ak sa Komisia domnieva, že správa o CBAM je neúplná alebo nesprávna, oznámi príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom je dovozca usadený, alebo v situáciách, na ktoré sa vzťahuje článok 32, v ktorom je usadený nepriamy colný zástupca, dodatočné informácie, ktoré považuje za potrebné na doplnenie alebo opravu uvedenej správy. Takéto informácie sa poskytujú na orientačné účely a bez toho, aby bolo dotknuté konečné posúdenie príslušným orgánom. Uvedený príslušný orgán začne postup opravy a oznámi dovozcovi alebo v situáciách, na ktoré sa vzťahuje článok 32, nepriamemu colnému zástupcovi dodatočné informácie potrebné na opravu tejto správy. V prípade potreby uvedený dovozca alebo uvedený nepriamy colný zástupca predloží opravenú správu dotknutému príslušnému orgánu a Komisii.

5. Ak príslušný orgán členského štátu uvedený v odseku 4 tohto článku začne postup opravy, a to aj s prihliadnutím na informácie prijaté v súlade s odsekom 4 tohto článku, a určí, že dovozca alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriamy colný zástupca neprijal opatrenia potrebné na opravu správy o CBAM, alebo ak dotknutý príslušný orgán dospeje k záveru, a to aj so zreteľom na informácie získané v súlade s odsekom 3 tohto článku, že dovozca alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriamy colný zástupca nesplnil povinnosť predložiť správu o CBAM v súlade s odsekom 1 tohto článku, tento príslušný orgán uloží dovozcovi alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriamemu colnému zástupcovi účinnú, primeranú a odradzujúcu pokutu. Na tento účel príslušný orgán oznámi dovozcovi alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriamemu colnému zástupcovi a Komisii tieto skutočnosti:
- a) záver a dôvody tohto záveru, že dovozca alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriamy colný zástupca nesplnil povinnosť predložiť správu za daný štvrtýrok alebo neprijal potrebné opatrenia na opravu správy;
 - b) výšku pokuty uloženej dovozcovi alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriamemu colnému zástupcovi;

- c) dátum, od ktorého je pokuta splatná;
 - d) opatrenia, ktoré má dovozca alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriamy colný zástupca prijať v záujme zaplattenia pokuty; a
 - e) právo dovozcu alebo prípadne v súlade s článkom 32 nepriameho colného zástupcu na odvolanie.
6. Ak sa príslušný orgán po prijatí informácií od Komisie podľa tohto článku rozhodne neprijať žiadne opatrenia, príslušný orgán o tom informuje Komisiu.
7. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty týkajúce sa:
- a) informácií, ktoré sa majú oznamovať, prostriedkov a formátu ich oznamovania vrátane podrobných informácií podľa krajiny pôvodu a druhu tovaru na podporu celkových súm uvedených v odseku 2 písm. a), b) a c) a príkladov akejkoľvek relevantnej zľavy alebo inej dostupnej formy kompenzácie, ako sa uvádza v odseku 2 písm. d);
 - b) orientačného rozsahu pokút, ktoré sa majú uložiť podľa odseku 5, a kritérií, ktoré sa majú zohľadniť pri určovaní skutočnej výšky, vrátane závažnosti a trvania nesplnenia oznamovacej povinnosti;

- c) podrobných pravidiel prepočtu ročnej priemernej ceny uhlíka uvedenej v odseku 2 písm. d) vyjadrenej v cudzej mene na euro pri ročnom priemernom výmennom kurze;
- d) podrobných pravidiel týkajúcich sa prvkov metód výpočtu stanovených v prílohe IV vrátane určovania systémových hraníc výrobných procesov, emisných faktorov, hodnôt skutočných emisií pre dané zariadenie a ich príslušného uplatňovania na jednotlivý tovar, ako aj stanovenia metód na zabezpečenie spoľahlivosti údajov vrátane úrovne podrobnosti a
- e) prostriedkov a formátu požiadaviek na podávanie správ o nepriamych emisiách v dovážanom tovare; tento formát by mal zahŕňať množstvo elektriny použitej na výrobu tovaru uvedeného v prílohe I, ako aj krajinu pôvodu, zdroj výroby a emisné faktory súvisiace s touto elektrinou.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29 ods. 2 tohto nariadenia. Uplatňujú sa na tovar dovezený počas prechodného obdobia uvedeného v článku 32 tohto nariadenia a vychádzajú z existujúcich právnych predpisov pre zariadenia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES.

Kapitola XI

Záverečné ustanovenia

Článok 36

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Uplatňuje sa od 1. októbra 2023. Avšak:
 - a) články 5, 10, 14, 16 a 17 sa uplatňujú od 31. decembra 2024;
 - b) článok 2 ods. 2 a články 4, 6 až 9, 15 a 19, článok 20 ods. 1, 3, 4 a 5, články 21 až 27 a článok 31 sa uplatňujú od 1. januára 2026.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament
predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka

PRÍLOHA I

Zoznam tovaru a skleníkových plynov

1. Na účely identifikácie tovaru sa toto nariadenie uplatňuje na tovar patriaci pod číselné znaky kombinovanej nomenklatúry (ďalej len „KN“) stanovené v nasledujúcej tabuľke. Číselné znaky KN sú číselné znaky podľa nariadenia (EHS) č. 2658/87.
2. Na účely tohto nariadenia sú skleníkovými plynmi vzťahujúcimi sa na tovar uvedený v bode 1 tie skleníkové plyny, ktoré sú pre príslušný tovar stanovené v nasledujúcej tabuľke.

Cement

Kód KN	Skleníkový plyn
2507 00 80 – Ostatné kaolínové íly	Oxid uhličitý
2523 10 00 – Slinky cementové	Oxid uhličitý
2523 21 00 – Cement portlandský biely, tiež umelo farbený	Oxid uhličitý
2523 29 00 – Ostatný cement portlandský	Oxid uhličitý
2523 30 00 – Cement hlinitanový	Oxid uhličitý
2523 90 00 – Ostatné cementy hydraulické	Oxid uhličitý

Elektrina

Kód KN	Skleníkový plyn
2716 00 00 – Elektrina	Oxid uhličitý

Hnojivá

Kód KN	Skleníkový plyn
2808 00 00 – Kyselina dusičná; zmes kyseliny sírovej a dusičnej (nitričná zmes)	Oxid uhličitý a oxid dusný
2814 – Amoniak (čpavok), bezvodý alebo vo vodnom roztoku	Oxid uhličitý
2834 21 00 – Dusičnany draslíka	Oxid uhličitý a oxid dusný
3102 – Minerálne alebo chemické hnojivá dusíkaté	Oxid uhličitý a oxid dusný
3105 – Minerálne alebo chemické hnojivá obsahujúce dva alebo tri z hnojivých prvkov dusík, fosfor a draslík; ostatné hnojivá; výrobky tejto kapitoly v tabletách alebo podobných formách alebo v balení s hrubou hmotnosťou nepresahujúcou 10 kg Okrem: 3105 60 00 – Minerálne alebo chemické hnojivá obsahujúce dva hnojivé prvky fosfor a draslík	Oxid uhličitý a oxid dusný

Železo a oceľ

Kód KN	Skleníkový plyn
72 – Železo a oceľ Okrem: 7202 2 – Ferosilícium 7202 30 00 – Ferosilikomangán 7202 50 00 – Ferosilikochróm 7202 70 00 – Feromolybdén 7202 80 00 – Ferovolfrám a ferosilikovolfrám 7202 91 00 – Ferotitán a ferosilikotitán 7202 92 00 – Ferovanád 7202 93 00 – Feroniób 7202 99 – Iné: 7202 99 10 – Ferofosfor 7202 99 30 – Ferosilikomagnézium 7202 99 80 – Iné 7204 – Železný a oceľový odpad a šrot; pretavený odpad zo železa a ocele v ingotoch	Oxid uhličitý
2601 12 00 – Aglomerované železné rudy a koncentráty okrem pražených pyritov	Oxid uhličitý
7301 – Štetovnice zo železa alebo ocele, tiež vŕtané, razené alebo vyrobené zo zostavených prvkov; zvárané uholníky, tvarovky a profily zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7302 – Konštrukčný materiál železničných alebo električkových tratí, zo železa alebo ocele: koľajnice, prídržné koľajnice a ozubnice, hrotnice, srdcovky, výhybky, prestavné tyče, výmeny a ostatné priecestné zariadenia, podvaly (priečne podvaly), koľajnicové spojky, koľajnicové stoličky a klíny koľajnicových stoličiek, podkladnice, prídržky, podperné dosky, klieštiny, ťahadlá a ostatný materiál špeciálne prispôsobený na kladenie, spájanie alebo upevňovanie koľajníc	Oxid uhličitý
7303 00 – Rúry, rúrky a duté profily, z liatiny	Oxid uhličitý
7304 – Rúry, rúrky a duté profily, bezšvové, zo železa (okrem liatiny) alebo z ocele	Oxid uhličitý

Kód KN	Skleníkový plyn
7305 – Ostatné rúry a rúrky (napríklad zvarané, nitované alebo podobne uzavierané), s kruhovým prierezom, vonkajším priemerom presahujúcim 406,4 mm, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7306 – Ostatné rúry, rúrky a duté profily (napríklad spájané sponou [open seam] alebo zvarané, nitované alebo podobne uzavierané), zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7307 – Príslušenstvo na rúry alebo rúrky (napríklad spojky, kolená, nátrubky), zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7308 – Konštrukcie (okrem montovaných stavieb položky 9406) a časti konštrukcií (napríklad mosty, časti mostov, stavidlá, veže, stožiare a priehradové stĺpy, strechy a strešné rámové konštrukcie, dvere a okná a ich rámy, zárubne, prahy dverí, okenice, stĺpikové zábradlie, piliere a stĺpiky), zo železa alebo ocele; dosky, tyče, prúty, uholníky, tvarovky, profily, rúrky a podobné výrobky, pripravené na použitie v konštrukciách, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7309 00 – Nádrže, cisterny, sudy a podobné zásobníky na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), zo železa alebo ocele, s objemom presahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý
7310 – Cisterny, sudy, barely, plechovky, škatule a podobné zásobníky, na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), zo železa alebo ocele, s objemom nepresahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý
7311 00 – Zásobníky na stlačený alebo skvapalnený plyn, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7318 – Skrutky, svorníky (skrutky s maticou), matice, vrtule (do podvalov), háky so závitom, nity, priečne klíny, závlačky, podložky (vrátane pružných) a podobné výrobky, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7326 – Ostatné výrobky zo železa alebo z ocele	Oxid uhličitý

Hliník

Kód KN	Skleníkový plyn
7601 – Nepracovaný (surový) hliník	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7603 – Hliníkový prášok a hliníkové vločky	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7604 – Hliníkové tyče, prúty a profily	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7605 – Hliníkové drôty	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7606 – Hliníkové dosky, plechy a pásy, s hrúbkou presahujúcou 0,2 mm	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7607 – Hliníkové fólie (tiež potlačené alebo podložené papierom, lepenkou, plastmi alebo podobnými podkladovými materiálmi) s hrúbkou (bez podložky) nepresahujúcou 0,2 mm	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7608 – Hliníkové rúry a rúrky	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7609 00 00 – Hliníkové príslušenstvo k rúram alebo rúrkam (napríklad spojky, kolená, nátrubky)	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7610 – Hliníkové konštrukcie (okrem montovaných stavieb položky 9406) a časti konštrukcií, (napríklad mosty, časti mostov, veže, stožiare a priehradové stĺpy, strechy, strešné rámové konštrukcie, dvere, okná a ich rámy, zárubne a prahy dverí, stĺpikové zábradlia, piliere a stĺpiky); hliníkové dosky, tyče, profily, rúry a podobné výrobky, pripravené na použitie ako konštrukcie	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7611 00 00 – Hliníkové nádrže, cisterny, sudy a podobné zásobníky na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), s objemom presahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky

Kód KN	Skleníkový plyn
7612 – Hliníkové sudy, barely, plechovky, škatule alebo podobné zásobníky (vrátane pevných alebo stlačiteľných valcovitých zásobníkov) na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), s objemom nepresahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7613 00 00 – Hliníkové zásobníky na stlačený alebo skvapalnený plyn	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7614 – Hliníkové spletané lanká, laná, káble, spletané pásy a podobné výrobky, elektricky neizolované	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7616 – Ostatné výrobky z hliníka	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky

Chemické látky

Kód KN	Skleníkový plyn
2804 10 00 – Vodík	Oxid uhličitý

PRÍLOHA II

Zoznam tovaru, pri ktorom sa majú zohľadniť len priame emisie podľa článku 7 ods. 1

Železo a oceľ

Kód KN	Skleníkový plyn
72 – Železo a oceľ Okrem: 7202 2 – Ferosilícium 7202 30 00 – Ferosilikomangán 7202 50 00 – Ferosilikochróm 7202 70 00 – Feromolybdén 7202 80 00 – Ferovolfrám a ferosilikovolfrám 7202 91 00 – Ferotitán a ferosilikotitán 7202 92 00 – Ferovanád 7202 93 00 – Feroniób 7202 99 – Iné: 7202 99 10 – Ferofosfor 7202 99 30 – Ferosilikomagnézium 7202 99 80 – Iné 7204 – Železný a oceľový odpad a šrot; pretavený odpad zo železa a ocele v ingotoch	Oxid uhličitý
7301 – Štetovnice zo železa alebo ocele, tiež vŕtané, razené alebo vyrobené zo zostavených prvkov; zvarané uholníky, tvarovky a profily zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7302 – Konštrukčný materiál železničných alebo električkových tratí, zo železa alebo ocele: koľajnice, prídržné koľajnice a ozubnice, hrotnice, srdcovky, výhybky, prestavné tyče, výmeny a ostatné priecestné zariadenia, podvaly (priečne podvaly), koľajnicové spojky, koľajnicové stoličky a klíny koľajnicových stoličiek, podkladnice, prídržky, podperné dosky, klieštiny, ťahadlá a ostatný materiál špeciálne prispôsobený na kladenie, spájanie alebo upevňovanie koľajníc	Oxid uhličitý
7303 00 – Rúry, rúrky a duté profily, z liatiny	Oxid uhličitý
7304 – Rúry, rúrky a duté profily, bezšvové, zo železa (okrem liatiny) alebo z ocele	Oxid uhličitý

Kód KN	Skleníkový plyn
7305 – Ostatné rúry a rúrky (napríklad zvarané, nitované alebo podobne uzavierané), s kruhovým prierezom, vonkajším priemerom presahujúcim 406,4 mm, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7306 – Ostatné rúry, rúrky a duté profily (napríklad spájané sponou [open seam] alebo zvarané, nitované alebo podobne uzavierané), zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7307 – Príslušenstvo na rúry alebo rúrky (napríklad spojky, kolená, nátrubky), zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7308 – Konštrukcie (okrem montovaných stavieb položky 9406) a časti konštrukcií (napríklad mosty, časti mostov, stavidlá, veže, stožiare a priehradové stĺpy, strechy a strešné rámové konštrukcie, dvere a okná a ich rámy, zárubne, prahy dverí, okenice, stĺpikové zábradlie, piliere a stĺpiky), zo železa alebo ocele; dosky, tyče, prúty, uholníky, tvarovky, profily, rúrky a podobné výrobky, pripravené na použitie v konštrukciách, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7309 00 – Nádrže, cisterny, sudy a podobné zásobníky na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), zo železa alebo ocele, s objemom presahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý
7310 – Cisterny, sudy, barely, plechovky, škatule a podobné zásobníky, na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), zo železa alebo ocele, s objemom nepresahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý
7311 00 – Zásobníky na stlačený alebo skvapalnený plyn, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7318 – Skrutky, svorníky (skrutky s maticou), matice, vrtule (do podvalov), háky so závitom, nity, priečne klíny, závlačky, podložky (vrátane pružných) a podobné výrobky, zo železa alebo ocele	Oxid uhličitý
7326 – Ostatné výrobky zo železa alebo z ocele	Oxid uhličitý

Hliník

Kód KN	Skleníkový plyn
7601 – Nepracovaný (surový) hliník	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7603 – Hliníkový prášok a hliníkové vločky	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7604 – Hliníkové tyče, prúty a profily	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7605 – Hliníkové drôty	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7606 – Hliníkové dosky, plechy a pásy, s hrúbkou presahujúcou 0,2 mm	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7607 – Hliníkové fólie (tiež potlačené alebo podložené papierom, lepenkou, plastmi alebo podobnými podkladovými materiálmi) s hrúbkou (bez podložky) nepresahujúcou 0,2 mm	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7608 – Hliníkové rúry a rúrky	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7609 00 00 – Hliníkové príslušenstvo k rúram alebo rúrkam (napríklad spojky, kolená, nátrubky)	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7610 – Hliníkové konštrukcie (okrem montovaných stavieb položky 9406) a časti konštrukcií, (napríklad mosty, časti mostov, veže, stožiare a priehradové stĺpy, strechy, strešné rámové konštrukcie, dvere, okná a ich rámy, zárubne a prahy dverí, stĺpikové zábradlia, piliere a stĺpiky); hliníkové dosky, tyče, profily, rúrky a podobné výrobky, pripravené na použitie ako konštrukcie	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7611 00 00 – Hliníkové nádrže, cisterny, sudy a podobné zásobníky na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), s objemom presahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky

Kód KN	Skleníkový plyn
7612 – Hliníkové sudy, barely, plechovky, škatule alebo podobné zásobníky (vrátane pevných alebo stlačiteľných valcovitých zásobníkov) na akýkoľvek materiál (iný ako stlačený alebo skvapalnený plyn), s objemom nepresahujúcim 300 l, tiež s vnútorným obložením alebo tepelnou izoláciou, ale bez mechanického alebo tepelného zariadenia	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7613 00 00 – Hliníkové zásobníky na stlačený alebo skvapalnený plyn	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7614 – Hliníkové spletané lanká, laná, káble, spletané pásy a podobné výrobky, elektricky neizolované	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky
7616 – Ostatné výrobky z hliníka	Oxid uhličitý a perfluórované uhľovodíky

Chemické látky

Kód KN	Skleníkový plyn
2804 10 00 – Vodík	Oxid uhličitý

PRÍLOHA III

Tretie krajiny a územia, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia na účely článku 2

1. TRETIE KRAJINY A ÚZEMIA, KTORÉ NEPATRIA DO ROZSAHU PÔSOBNOSTI TOHTO NARIADENIA

Toto nariadenie sa neuplatňuje na tovar s pôvodom v týchto krajinách:

- Island
- Lichtenštajnsko
- Nórsko
- Švajčiarsko

Toto nariadenie sa neuplatňuje na tovar s pôvodom na týchto územiach:

- Büsingen,
- Helgoland,
- Livigno,
- Ceuta,
- Melilla.

2. TRETIE KRAJINY A ÚZEMIA, KTORÉ NEPATRIA DO ROZSAHU PÔSOBNOSTI
TOHTO NARIADENIA, POKIAL' IDE O DOVOZ ELEKTRINY NA COLNÉ ÚZEMIE
ÚNIE

[Tretie krajiny alebo územia, ktoré má Komisia doplniť alebo vyňať podľa článku 2 ods. 11.]

PRÍLOHA IV

Metódy výpočtu viazaných emisií na účely článku 7

1. VÝKLAD POJMOV

Na účely tejto prílohy a príloh V a VI sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „jednoduchý tovar“ je tovar vyrobený vo výrobnom procese, ktorý vyžaduje výhradne vstupné materiály (prekurzory) a palivá s nulovými viazanými emisiami;
- b) „zložitý tovar“ je iný tovar ako jednoduchý tovar;
- c) „špecifické viazané emisie“ sú viazané emisie jednej tony tovaru, vyjadrené ako tony emisií CO₂e na tonu tovaru;
- d) „emisný faktor CO₂“ je vážený priemer intenzity CO₂ elektriny vyrobenej z fosílnych palív v rámci geografickej oblasti; emisný faktor CO₂ sa rovná podielu údajov o emisiách CO₂ sektora elektriny a hrubého objemu elektriny vyrobenej z fosílnych palív v príslušnej zemepisnej oblasti; vyjadruje sa v tonách CO₂ na megawatthodinu;
- e) „emisný faktor pre elektrinu“ je štandardná hodnota vyjadrená v CO₂e, ktorá predstavuje intenzitu emisií elektriny spotrebovanej pri výrobe tovaru;
- f) „zmluva o nákupe elektriny“ je zmluva, na základe ktorej sa osoba zaväzuje nakupovať elektrinu priamo od výrobcu elektriny;

- g) „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“ je prevádzkovateľ vymedzený v článku 2 bode 35 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944¹.

2. URČENIE SKUTOČNÝCH ŠPECIFICKÝCH VIAZANÝCH EMISIÍ PRE JEDNODUCHÝ TOVAR

Na určenie špecifických skutočných viazaných emisií jednoduchého tovaru vyrobeného v danom zariadení sa zohľadňujú priame a prípadne aj nepriame emisie. Na tento účel sa uplatňuje táto rovnica:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

Kde:

SEE_g sú v tomto prípade špecifické viazané emisie tovaru g v zmysle CO₂e na tonu;

AttrEm_g sú emisie priradené tovaru g, a

AL_g je úroveň činnosti súvisiaca s daným druhom tovaru, t. j. množstvo tovaru vyrobeného v uvedenom zariadení za vykazované obdobie.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

„Priradené emisie“ je časť emisií zariadenia počas vykazovaného obdobia spôsobených výrobným procesom, ktorého výsledkom je tovar g , pri uplatnení systémových hraníc výrobného procesu vymedzených vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 7 ods. 7. Priradené emisie sa vypočítavajú pomocou tejto rovnice:

$$AttrEm_g = DirEm + IndirEm$$

Kde:

DirEm sú priame emisie pochádzajúce z výrobného procesu vyjadrené v tonách CO₂e v rámci systémových hraníc uvedených vo vykonávacom akte prijatom podľa článku 7 ods. 7 a

IndirEm sú nepriame emisie pochádzajúce z výroby elektriny spotrebovanej vo výrobných procesoch tovaru, vyjadrené v tonách CO₂e, v rámci systémových hraníc uvedených vo vykonávacom akte prijatom podľa článku 7 ods. 7.

3. URČENIE SKUTOČNÝCH VIAZANÝCH EMISIÍ PRE ZLOŽITÝ TOVAR

Na určenie špecifických skutočných viazaných emisií zložitého tovaru vyrobeného v danom zariadení sa uplatňuje táto rovnica:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

Kde:

$AttrEm_g$ sú v tomto prípade emisie priradené tovaru g ;

AL_g je úroveň činnosti súvisiaca s daným tovarom, t. j. množstvo tovaru vyrobeného v uvedenom zariadení za vykazované obdobie, a

EE_{ImpMat} sú viazané emisie vstupných materiálov (prekurzorov) spotrebovaných vo výrobnom procese. Zohľadnené majú byť len vstupné materiály (prekurzory), ktoré sú uvedené ako relevantné pre systémové hranice výrobného procesu, ako sa stanovuje vo vykonávacom akte prijatom podľa článku 7 ods. 7. Príslušné EE_{ImpMat} sa vypočítajú takto:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

Kde:

M_i je v tomto prípade hmotnosť vstupného materiálu (prekurzoru) i použitého vo výrobnom procese a

SEE_i sú špecifické viazané emisie vstupného materiálu (prekurzoru) i . Prevádzkovateľ zariadenia používa ako SEE_i hodnotu emisií, ktoré vznikajú v zariadení, kde sa vstupný materiál (prekurzor) vyrobil, a to za predpokladu, že údaje uvedeného zariadenia možno primerane zmerať.

4. URČENIE ŠTANDARDNÝCH HODNÔT PODĽA ČLÁNKU 7 ODS. 2 A 3

Na účely určenia štandardných hodnôt sa na určenie viazaných emisií použijú len skutočné hodnoty. Pri absencii skutočných údajov možno použiť hodnoty uvádzané v literatúre. Komisia uverejní usmernenia k prístupu pri korekcii odpadových plynov alebo skleníkových plynov použitých ako vstup procesu pred zberom údajov vyžadovaných na určenie príslušných štandardných hodnôt pre každý druh tovaru uvedený v prílohe I. Štandardné hodnoty sa určujú na základe najlepších dostupných údajov. Najlepšie dostupné údaje sú založené na spoľahlivých a verejne dostupných informáciách. Štandardné hodnoty sa periodicky revidujú vykonávajúcimi aktmi prijatými podľa článku 7 ods. 7 na základe najaktuálnejších a najspoľahlivejších informácií, a to aj na základe informácií, ktoré poskytne tretia krajina alebo skupina tretích krajín.

4.1. Štandardné hodnoty podľa článku 7 ods. 2

V prípade, ak schválený deklarant CBAM nemôže adekvátne určiť skutočné emisie, použijú sa štandardné hodnoty. Tieto hodnoty sa stanovujú na úrovni priemernej emisnej intenzity každej vyvážajúcej krajiny a pre každý tovar uvedený v prílohe I s výnimkou elektriny navýšenej o proporčne určenú prirážku. Táto prirážka sa stanoví vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 7 ods. 7 a stanoví sa na primeranej úrovni, aby sa zabezpečila environmentálna integrita mechanizmu CBAM, a to na základe najaktuálnejších a najspoľahlivejších informácií vrátane informácií zhromaždených počas prechodného obdobia. Ak v prípade daného druhu tovaru nemožno uplatniť spoľahlivé údaje týkajúce sa vyvážajúcej krajiny, vychádzajú štandardné hodnoty z priemernej emisnej intenzity X % zariadení EU ETS s najhoršími výsledkami pre uvedený druh tovaru. Hodnota X sa určí vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 7 ods. 7 a stanoví sa na primeranej úrovni, aby sa zabezpečila environmentálna integrita mechanizmu CBAM, a to na základe najaktuálnejších a najspoľahlivejších informácií vrátane informácií zhromaždených počas prechodného obdobia.

4.2. Štandardné hodnoty pre dovážanú elektrinu podľa článku 7 ods. 3

Štandardné hodnoty pre dovážanú elektrinu sa určujú pre tretiu krajinu, skupinu tretích krajín alebo región v rámci tretej krajiny buď na základe špecifických štandardných hodnôt v súlade s bodom 4.2.1, alebo, ak tieto hodnoty nie sú k dispozícii, na základe alternatívnych štandardných hodnôt v súlade s bodom 4.2.2.

Ak sa elektrina vyrába v tretej krajine, skupine tretích krajín alebo región v tretej krajine a je prepravovaná cez tretie krajiny, skupiny tretích krajín, regióny v rámci tretej krajiny alebo členských štátov na účely dovozu do Únie, štandardnými hodnotami, ktoré sa majú použiť, sú hodnoty z tretej krajiny, skupiny tretích krajín alebo regiónu v tretej krajine, v ktorej sa elektrina vyrobila.

4.2.1. Špecifické štandardné hodnoty pre tretiu krajinu, skupinu tretích krajín alebo región v rámci tretej krajiny

Špecifické štandardné hodnoty sa stanovujú na úrovni emisného faktora CO₂ v tretej krajine, skupine tretích krajín alebo región v tretej krajine na základe najlepších údajov, ktoré má Komisia k dispozícii.

4.2.2. Alternatívne štandardné hodnoty

Ak pre tretiu krajinu, skupinu tretích krajín alebo región v rámci tretej krajiny nie je k dispozícii špecifická štandardná hodnota, alternatívna štandardná hodnota pre elektrinu sa stanoví na úrovni emisného faktora CO₂ v Únii.

Pokiaľ sa dá na základe spoľahlivých údajov preukázať, že emisný faktor CO₂ v tretej krajine, skupine tretích krajín alebo región v tretej krajine je nižší ako špecifická štandardná hodnota stanovená Komisiou alebo nižší ako emisný faktor CO₂ v Únii, stanoví sa pre túto tretiu krajinu, skupinu tretích krajín alebo región v tretej krajine alternatívna štandardná hodnota založená na tomto emisnom faktore CO₂.

4.3 Štandardné hodnoty pre viazané nepriame emisie

Štandardné hodnoty pre nepriame emisie viazané v tovare vyrobenom v tretej krajine sa určia na základe štandardnej hodnoty vypočítanej na základe priemeru buď emisného faktora elektrizačnej sústavy Únie, emisného faktora elektrizačnej sústavy krajiny pôvodu alebo emisného faktora CO₂ zdrojov určujúcich ceny v krajine pôvodu, elektriny použitej na výrobu tohto tovaru.

Ak tretia krajina alebo skupina tretích krajín preukáže Komisii na základe spoľahlivých údajov, že priemerný emisný faktor energetického mixu alebo emisný faktor CO₂ zdrojov určujúcich cenu v danej tretej krajine alebo danej skupine tretích krajín je nižší ako štandardná hodnota pre nepriame emisie, stanoví sa pre túto krajinu alebo skupinu krajín alternatívna štandardná hodnota na základe tohto emisného faktora CO₂.

Komisia najneskôr do 30. júna 2025 prijme vykonávací akt podľa článku 7 ods. 7 s cieľom bližšie určiť, ktorá z metód výpočtu určených v súlade s prvým pododsekom sa uplatní na výpočet štandardných hodnôt. Na tento účel sa Komisia opiera o najaktuálnejšie a najspoľahlivejšie údaje vrátane údajov zhromaždených počas prechodného obdobia, pokiaľ ide o množstvo elektriny použitej na výrobu tovaru uvedeného v prílohe I, ako aj o krajinu pôvodu, zdroj výroby a emisné faktory súvisiace s touto elektrinou. Osobitná metóda výpočtu sa určí na základe najvhodnejšieho spôsobu, ako dosiahnuť obe z týchto kritérií:

- zabránenie úniku uhlíka;
- zabezpečenie environmentálnej integrity mechanizmu CBAM.

5. Podmienky uplatňovania skutočných viazaných emisií v prípade dovážanej elektriny

Schválený deklarant CBAM môže na výpočet uvedený v článku 7 ods. 3 použiť namiesto štandardných hodnôt skutočné viazané emisie, pokiaľ sú kumulatívne splnené tieto kritériá:

- a) na množstvo elektriny, v prípade ktorého sa požaduje použitie skutočných viazaných emisií, sa vzťahuje zmluva o nákupe elektriny medzi schváleným deklarantom CBAM a výrobcom elektriny nachádzajúcim sa v tretej krajine;

- b) zariadenie vyrábajúce elektrinu je buď priamo pripojené k prenosovej sústave Únie, alebo možno preukázať, že v čase vývozu neexistovalo v žiadnom bode siete fyzické preťaženie siete medzi zariadením a prenosovou sústavou Únie;
- c) zariadenie vyrábajúce elektrinu nevyprodukuje viac než 550 gramov CO₂ z fosílnych palív na kilowatthodinu elektriny;
- d) všetci zodpovední prevádzkovatelia prenosovej sústavy v krajine pôvodu, krajine určenia a v prípade potreby aj v každej krajine tranzitu do pridelennej kapacity prepojenia pevne určili množstvo elektriny, v prípade ktorej sa žiada použitie skutočných viazaných emisií, a menovitá kapacita a výroba elektriny v zariadení sa vzťahuje na rovnaké časové obdobie, ktoré nesmie byť dlhšie ako jedna hodina;
- e) splnenie uvedených kritérií osvedčuje akreditovaný overovateľ, ktorý dostáva minimálne mesačne priebežné správy, v ktorých sa preukazuje, ako sú tieto kritériá splnené.

Akumulované množstvo elektriny podľa zmluvy o nákupe elektriny a zodpovedajúce skutočné viazané emisie sa vylúčia z výpočtu emisného faktora krajiny alebo emisného faktora CO₂ použitého na účely výpočtu nepriamych viazaných emisií elektriny v tovare v súlade s bodom 4.3.

6. Podmienky uplatňovania skutočných viazaných emisií pre nepriame emisie

Schválený deklarant CBAM môže na výpočet uvedený v článku 7 ods. 4 namiesto štandardných hodnôt uplatniť skutočné viazané emisie, ak môže preukázať priamy technický súvis medzi zariadením, v ktorom sa dovážaný tovar vyrába, a zdrojom výroby elektriny, alebo ak prevádzkovateľ tohto zariadenia uzavrel dohodu o nákupe elektriny s výrobcou elektriny nachádzajúcim sa v tretej krajine na množstvo elektriny, ktoré zodpovedá množstvu, pre ktoré sa požaduje použitie konkrétnej hodnoty.

7. Úprava štandardných hodnôt podľa článku 7 ods. 2 na základe osobitných vlastností regiónu

Štandardné hodnoty možno prispôbiť konkrétnym oblastiam a regiónom v rámci tretích krajín, v ktorých prevládajú osobitné charakteristiky z hľadiska objektívnych emisných faktorov . Ak sú k dispozícii údaje prispôbené týmto osobitným miestnym charakteristikám a možno určiť cielenejšie štandardné hodnoty, môžu sa použiť tieto hodnoty .

Ak deklaranti v prípade tovaru s pôvodom v tretej krajine, skupine tretích krajín alebo regiónu v rámci tretej krajiny môžu na základe spoľahlivých údajov preukázať, že alternatívne úpravy štandardných hodnôt týkajúce sa konkrétneho regiónu zodpovedajú hodnotám, ktoré sú nižšie ako štandardné hodnoty, ktoré určila Komisia, možno použiť takéto upravené hodnoty týkajúce sa konkrétneho regiónu.

PRÍLOHA V

Požiadavky na vedenie účtovnej evidencie o informáciách použitých na výpočet viazaných emisií
na účely článku 7 ods. 5

1. MINIMÁLNE ÚDAJE, KTORÉ SCHVÁLENÝ DEKLARANT CBAM UCHOVÁVA
O DOVÁŽANOM TOVARE:

1. Identifikačné údaje schváleného deklaranta CBAM:

- a) meno (názov);
- b) číslo účtu CBAM.

2. Údaje o dovážanom tovare:

- a) druh a množstvo každého druhu tovaru;
- b) krajina pôvodu;
- c) skutočné emisie alebo štandardné hodnoty.

2. MINIMÁLNE ÚDAJE, KTORÉ SCHVÁLENÝ DEKLARANT CBAM UCHOVÁVA
O VIAZANÝCH EMISIÁCH V DOVÁŽANOM TOVARE, KTORÉ SA URČUJÚ NA
ZÁKLADE SKUTOČNÝCH EMISIÍ:

V prípade každého druhu dovážaného tovaru, pri ktorom sa viazané emisie určujú na základe skutočných emisií, sa uchovávajú tieto dodatočné údaje:

- a) identifikácia zariadenia, kde bol tovar vyrobený;
 - b) kontaktné údaje prevádzkovateľa zariadenia, kde bol tovar vyrobený;
 - c) správy o overení uvedené v prílohe VI;
 - d) špecifické viazané emisie tovaru.
-

PRÍLOHA VI

Zásady overovania a obsah správ o overení na účely článku 8

1. ZÁSADY OVEROVANIA

Uplatňujú sa tieto zásady :

- a) overovatelia vykonávajú overovanie s postojom profesionálneho skepticizmu;
- b) celkové viazané emisie, ktoré sa majú uviesť vo vyhlásení CBAM, sa považujú za overené , len ak overovateľ s primeranou istotou konštatuje, že správa o overení neobsahuje podstatne skreslené údaje a podstatné nezrovnalosti týkajúce sa výpočtu viazaných emisií v súlade s pravidlami prílohy IV;
- c) návštevy zariadenia zo strany overovateľa sú povinné okrem prípadov, keď sú splnené osobitné kritériá na upustenie od návštevy zariadenia;
- d) na rozhodnutie o tom, či sú skreslené údaje alebo nezrovnalosti podstatné, overovateľ používa prahové hodnoty uvedené vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 8 ods. 3.

Pokiaľ ide o parametre, v prípade ktorých nie sú určené žiadne takéto prahové hodnoty, overovateľ odborne posudzuje, či je potrebné skreslené údaje alebo nezrovnalosti, jednotlivo alebo v súhrne s inými skreslenými údajmi alebo nezrovnalosťami, vzhľadom na ich veľkosť a povahu, považovať za podstatné.

2. Obsah správy o overení

Overovateľ vypracúva správu o overení, v ktorej stanovuje viazané emisie tovaru a spresní všetky otázky relevantné pre vykonanú prácu a ktorá obsahuje aspoň tieto informácie:

- a) identifikácia zariadení, kde bol tovar vyrobený;
- b) kontaktné údaje prevádzkovateľa zariadení, kde bol tovar vyrobený;
- c) príslušné vykazované obdobie;
- d) meno a kontaktné údaje overovateľa;
- e) akreditačné číslo overovateľa a názov akreditačného orgánu;
- f) dátum návštev zariadení, ak sa uskutočnili, alebo dôvody na nevykonanie návštevy zariadenia;
- g) množstvá každého druhu deklarovaného tovaru vyrobeného vo vykazovanom období;
- h) vyčíslenie priamych emisií zariadenia počas vykazovaného obdobia;
- i) opis spôsobu priradovania emisií zariadenia k rôznym druhom tovaru;

- j) informácie o množstvách tovaru, emisií a veľkosti energetických tokov, ktoré nesúvisia s uvedeným tovarom;
 - k) v prípade zložitého tovaru:
 - i) množstvá každého použitého vstupného materiálu (prekurzoru);
 - ii) špecifické viazané emisie súvisiace s každým použitým vstupným materiálom (prekurzorom);
 - iii) ak sa použijú skutočné emisie: ak sa použijú skutočné emisie: identifikáciu zariadenia, kde sa vyrobil vstupný materiál (prekurzor), a skutočné emisie z výroby daného materiálu;
 - l) vyhlásenie overovateľa potvrdzujúce, že overovateľ s primeranou istotou konštatuje, že správa neobsahuje podstatne skreslené údaje a podstatné nezrovnalosti týkajúce sa pravidiel výpočtu uvedených v prílohe IV;
 - m) informácie o podstatne skreslených údajoch, ktoré sa zistili a opravili;
 - n) informácie o podstatných nezrovnalostiach týkajúcich sa pravidiel výpočtu stanovených v prílohe IV, ktoré sa zistili a opravili.
-